

4.mai

DRAMA I JUNGELEN

NR 3/4

MAKS/APRIL

1982

KRISTOFFER ROBIN SER ET MYSTISK UHYRE

som alle kan for-
stå, så er denne
forside tegnet
av Tigergutt.

NORGE UT AV
NATO - NÅ ?

THÄLMANN
HENGEMYRA ?

LANDSMØTEBEVEGELSEN
LANDSMØTEBEVEGELSEN
landsmøtebevegelsen

FRAKSJONSTRUKT
Partiet og sosialismen

VALGRAMP I DNS

INNHold

Om landsmøtebevegelsen	4
Mer høyre	5
Hvor skal vi jobbe i sommer	5

KVINNEDEBATT side 8-19

Brunst fra jungelens dyp	8
I aften solens lys	9
Hei Ola	10
Sosiale kjønn - klasser ?	12
Sofaradikale gutter i NKS ?	15
Familieidyll og husmørlønn ?	17

INTERESSEKAMP side 20-25

Thälmann og hengemyra	20
Er RFF en politisk organisasjon ?	22
Landsmøtet i LNL	24

STUDENTERSAMFUNNENE

Om Rød Fronts framtid	26
DNS - hva f... er vitsen ?	29
DNS - ikke for studenter ved skolene ? ..	30

SOSIALISMEDEBATT

Om vårt ansvar	33
Vær så smill	37
Partiet, proletariatet og problemer	39
Hvem skaper verdiene ?	43
Norge ut av NATO	44

DEADLINE NESTE NUMMER : **8. MAI**

...til våre lesere

Debatten har virkelig svingt seg opp i det siste. Vi for vår del har et svare strev med å få skrevet ut bladet.

Vi er slett ikke lei oss for at det kommer så mange innlegg. Tvert i mot, vi vil gjerne ha flere.

Men vær så snill! Skriv kortere. Da blir innleggene også mer lesevennlige.

Som dere kan se, så er det både viktige og aktuelle debatter som engasjerer NKSerne. Alle er det svært aktuelle i forbindelse med landsmøteforberedelsene, enten det er beretningsdiskusjonen, handlingsprogrammet eller vedtektene.

Bruk 4.mai i landsmøteforberedelsene. Kvinne debatten er aktuell i forhold til handlingsprogrammet. Det samme er Nato-debatten.

Debatten mellom Geirulf og Thälman, er viktig for å avklare hva slags enhetslinje vi har/ eventuelt skal ha i interessekampen. Er vi opportunistiske i enhetsfronten?

Vi mangler ennå en enhetlig linje for Rød Front arbeidet vårt. Dette vil og være viktig i beretning og handlingsprogram.

Sosialismedebatten er alle enige om at det er viktig å komme videre på. Her er det også innlegg som knytter seg til vedtektsdiskusjonen.

Mye godt stoff, altså.

Men ett problem: Vi etterlyser innlegg fra mindre steder. Stort sett kommer innlegga fra Oslo, Bergen og Trondheim. Lærerskolestudenter og sosialskolestudenter, skriv til 4. mai.

..redaksjonen.

OM LANDSMÖTEBEVEGELSEN.

Landsmøtet i NKS blir på høsten. Landsmøtebevegelsen blir gjennomført svært raskt. Samtidig som vi har mange viktige eksterne oppgaver som vi ikke kan forsømme, haster det med å få valgt en ny ledelse. For å styrke demokratiet i bevegelsen vil det bli avholdt en landsmøteforberedende konferanse for et utvalg lag, som skal hjelpe til å innrette diskusjonene i siste del av bevegelsen.

Handlingsprogram: Forslaget kommer i to deler, en før og en etter påske. Behandlingsfrist i laga er slutten av vårsemestret. Endringsforslag kan selvsagt sendes inn helt fram til landsmøtet.

Vedtekter: Vi foreslår ingen endringer. Behandles før høstsemestret, våren.

Beretning: Kommer før høstsemestret. Behandles tidlig på høsten. LM skal fatte vedtak om beretninga.

Nominasjoner og valg av delegater: Kriterier kommer i løpet av våren, prosessen foregår fram til LM.

TIL DISKUSJONEN OM HANDLINGSPROGRAMMET.

1) Karakteristikken av de reformistiske studentpolitikkerne og synet på organisasjonsformer bør i alle fall diskuteres. F.eks. formuleringer som: "Det fins en stor strømning blant studentpolitikere som ser som sin fremste oppgave å forvalte statens knappe bevilgninger ved å fylle de ledige taburettene i alskens dustete komiteer og utvalg. Skal

studentkampen få framgang må den ne reformistiske strømningen bekjempes."

"Studentting, fakultetsråd og høyskoleråd kjøres fram som svært viktige organ, mens de i hovedsak bare strør sand på statens politikk, og i tillegg er et "fjesjå" for strebere."

"NKS mener at alle korporative organer bør erstattes av frie interesseorganisasjoner med forhandlingsrett."

2) Dessuten er forslaget utforma i all hast, så vær obs på at viktige ting kan være utelatt.

3) Det vil bli sendt ut to forslag som står mot hverandre, i kvinnespørsmålet. Her må folk ta stilling.

AU i NKS

MER HØYRE

For et og et halvt år siden starta NKS-ledelsen en kampanje mot høyreavviket, som foreløpig ikke er verken avslutta eller oppsummert. Siden da har vi blitt kvitt noen oppportunistar i Bergen og Tromsø, og organisasjonen i Trondheim og Oslo synes konsolidert på ei marxist-leninistisk linje. Allikevel ser det her fra Blindern ut som vi har et stykke igjen før vi kan vente en sikker framgang.

ORGANISASJONSARBEIDET GJØRES

MED VENSTREHANDA.

Når personer har forsvunnet fra sentrale oppgaver har de ikke blitt sys-

tematisk erstatta. Vervekampanja var ingen reell kampanje. I løpet av studiekampanja mista Oslo sin studie ansvarlig. Kontingentinngangen er svært variabel. På flere områder synder vi mot Maos bud om å "ta et fst grep" - det finnes ikke ansvarlige som følger opp og driver ting framover. Delvis er en del av "hel-tene" i Oslo prega av ideen om at "alt jeg ikke gjør sjøl, blir gjort ræva". Noe som resulterer i en tendens til å trække oppå hverandre, og å ta alvorlig nok på å lede ett avsnitt skikkelig. Jeg synes at alle som er alvorlig opptatt av bevegelses framtid, bør studere Maos: "Noen spørsmål vedrørende metoder for ledelse".

DE POLITISKE STUDIENE NEGLISJERES

Studieansvarlig nedprioriteres. Studiemøter gjennomføres lemfeldig. Innretning på studiemøter er ofte "det folk synes er gemt og interessant", og ikke det som trengs for å styrke organisasjonen. Svært, svært få føler noe ansvar for marxismens status i NKS. Se på reaksjonene på utmeldingskrivet til TB, og på reproduksjonsteorien.

Skal NKS utvikle seg til en anarkistisk føderasjon av interessekampfolk, feminister og SV-hatere? Det ville vel ikke være så bra? Jeg synes et sitat fra min grand-onkel er dekkende for problemet: "Det som kommer fra hjertet, henger i en tynn tråd".

BREIFLABBEN, Oslo

HVOR SKAL VI JOBBE I SOMMER ?

Går veien til pappas fabrikk,,en journalistjobb i Klassekampen eller har NKSere et bevisst forhold til at sommerferien, den skal vi bruke til å jobbe sammen med arbeidsfolk i industrien?

Jeg stiller spørsmålet fordi jeg positivt vet at mange NKSere kommer fra borgerlige og småborgerlige miljøer. Dette, samtidig som vi siden skal gå til en småborgerlig jobb i skoleverket eller byråkratiet, betyr at mange av oss kanskje aldri kommer i kontakt med den klassen vi mener skal lede en sosialistisk revolusjon og bygge opp et sosialistisk

Norge med et proletært demokrati for arbeiderklassen og folket. Ved kun å ha et teoretisk forhold til arbeidsfolk, et belærende forhold til disse folka ut fra Lenins partiteori, kan folk veldig lett falle fra om sosialismen/revolusjonen/ og kampen mot borgerskapet skulle bli tung.

"GUDEN SOM SVIKTA"

Vi vet fra Sovjet i 20-åra og Tyskland i 30-åra at det aller først er intellektuelle akademikere som "hopper av". Gudene svikter når klassekampen skjerpes - da blir nemlig intellektuelle tvunget til å velge side,

og for svært mange kan det bli uhyre vanskelig å godta at det er arbeiderklassen - "det tause flertall" som skal styre. Det er Maos masser som er de virkelige heltene. For intellektuelle akademikere med borgerlig bakgrunn og borgerlig framtid, blir gjerne studietida noe man ser tilbake på som noe flott. Det var den gangen vi virkelig sloss på barrikadene - vi var radikale, sloss mot krig og utbytting - når vi har fått en jobb blir akkurat denne tida det man ser tilbake på som legitimeringa for å føre et småborgerlig, liberalt, fraseradikalt liv. Det er SV-varianten vi her snakker om, men ingenting skulle tale for at ml-erne ikke skulle bli like ille.

VÅR ROLLE I STATEN

I byråkratiet skal vi jobbe for den klasse vi i dag kjemper imot. Dette blir uutholdelig om vi ikke lager oss en image av at det vi gjør, også er noe verdt. Enten må vi ta dette som en vanlig jobb, hvor vi bruker fritida til å sloss for det samfunnet vi ønsker oss, eller så blir vi "slukt opp" av byråkratiet - forsvaret vårt blir dermed: "Det er bedre at jeg sitter her og skjærer ned enn at en reaksjonær gjør det - da får ihvertfall nedskjæringene en sosial profil". Kanskje er det bedre at vi gjør det, da kan vi kanskje sloss mot forverringene innafra - men fra å si dette til å tro at statsapparatet blir mer "progressivt" om vi jobber der - det er et langt skritt, for mange. Jeg tør påstå at folk fra arbeiderklassen, eller intellektuelle med et proletært klassestandpunkt vil ha

lettere for å fatte at staten er en klasses diktatur over en annen - at de materielle forholda (data/produksjonsforhold/ utviklinga av produktivkreftene) er bestemmende for hvilken stat vi har. dvs. på hvilken måte statsapparatet brukes i undertrykkelsesprosessen. Her går skillet mellom oss og SV-radikalerne. For dem er det en sjølsagt sak at statsapparatet kan utvikles til å bli et sosialistisk statsapparat - nærmest ved en revolusjon innafra. Og her er det klassebevisstheten deres tydeligst kommer fram: Her blir intellektuelle akademikere den revolusjonære kraft - arbeiderklassen skal styres, ikke av Willoch, men av denne klassen: de radikale akademikere

KRITISER ARBEIDSSITLEN

Vi som kjenner og støtter Lenin og Marx' statsteori vet at statsapparatet må knuses og at det er arbeiderklassen som må knuse det. Men hvilket klassestandpunkt tar vi i praksis. Er vi de eneste heltene, eller er det arbeiderklassen og folket som skal føre kampen fram mot sosialismen.

Jeg mener NKS har et altfor ubevisst forhold til dette med klassestandpunkt - dels fordi mange har en borgerlig bakgrunn, men også fordi arbeidsstilen vår ikke er proletær, men borgerlig. Vi har mye lettere for å utvikle studentpolitiske "helter" enn å jobbe for et aktivt grunnplan. Ikke minst: vi snakker nesten aldri om hva et proletært klassestandpunkt er og heller oppfordres ikke folk til å kritisere arbeidsstilen vår. Fram for en slik debatt!

LÆR AV ARBEIDERKLASSEN

For at ikke dette innlegget skal få stemplet moralistisk, vil jeg avslutte med: ta dere jobb i industrien, lær av arbeiderklassen. Intellektuelle uten en slik erfaring har faktisk svært mye å lære, både hva klas-
sesolidaritet er, hva internasjonalisme er og hva et borgerlig demokrati er. Ikke én arbeider har samme

muligheten til å komme til orde i dette demokratiet som samtlige av oss som går i borgerskapets skole og lærer hvordan ordets makt skal utnyttas. Om folk står ved et samleband om ikke mer enn to måneder vil de fatte såpass at her er det verken rom for mange telefonsamtaler, mange røykepauser - og eventuelt tid til å skrive innlegg til Klassekampen.

Ingen er passa på mer enn fabrikkarbeiderne, og ingen jobb sliter deg heller mer ut fysisk og psykisk. Så ta sjansen, jobb i industrien i som-
mer - så får du ihvertfall litt mer peil på hvilken klasse det er vi allierer oss med.

SOLFRIDDOTTIR,
Oslo

**" NKS HAR ET
ALTFOR UBEVISST
FORHOLD TIL DETTE
MED KLASSESTAND-
PUNKT..."**

KVINNEDEBATTEN I 4.MAI HAR FÅTT VIND I SEILA. I DETTE NUMMERET TRYKKER VI HELE 6 INLEGG. KRISTOFFER ROBIN KASTER SEG INN I DEBATTEN OG GIR TIGERGUTT ET ORDENTLIG DASK PÅ HALEN. TUSSI VIL OGSÅ VÆRE MED PÅ JAKTEN I JUNGELN OG HUN SYNS SOM VANLIG AT TIGERGUTT ER ALTFOR BARNSLIG. OG TIGERGUTT JAKTER VIDERE OG MENER AT DET SKUMLE UHYRET BARE ER ET GANSKE ALMINNELIG TRE.... VANJA SVARER OLA OG MENER DET ER VANVITTIG Å SETTE KVINNEKAMP OPP MOT KAMP FOR SOSIALISME.

MARTA POLEMISERER MOT VANJA OG GUNHILD SI SOMMERLEIRINNLEDNING OG MENER AT EN IKKE KAN LIKESTILLE VERDISKAPINGA I SAMFUNNET OG I FAMILIEN - DET VIL SI PRODUKSJONSSFÆREN OG REPRODUKSJONSSFÆREN.

MEN MARTA REISER OGSÅ EN NY DEBATT - OG GÅR TIL HARDE ANGREP PÅ DE NYMASKUTENDENSENE BLANT GUTTA I NKS. ER HUN BLITT INSPIRERT AV TIGERGUTTS HEKTISKE JAKT I 4.MAI??? VI BARE SPØR. FØLG MED! FØLG MED!

BRUNST *FRA JUNGELN DYP.*

SVAR TIL TIGERGUTT

Etter å ha lest tigerguttens rastløse vandringer gjennom patriarkatets kjerr og kratt, er det fristende med en kommentar. I sin jakt på kvinnepolitiske avvikere og sitt potensfriske strev etter å fremstå som den store marxist, snubler ikke tigergutt bare i jungelns lianer, men også i sine egne bein.

HAR IKKE FAMILIEN FORANDRET SEG?

Han har ikke greid å observere at organiseringen av reproduksjonen - familiens oppgaver og rolle - forandret seg fra føydalismen til kapitalismen.

Samtidig med utviklingen av et industriproletariat, forandret familien seg fra å ha ansvar for reproduksjon og produksjon, til bare å ha ansvaret for reproduksjonen. Dette var en nødvendig konsekvens av den almene vareproduksjonen under kapitalismen. Også arbeidskrafta fikk en varekarakter, noe som førte til et skille mellom

produksjon og reproduksjon. Utviklingen av kjernefamilien hadde vært umulig uten kapitalismen. Den store vektleggingen på hjem, stabile familier osv. henger sammen med økte krav til arbeidskraftens kvalifikasjoner. Det må nedlegges mer arbeid i å utdanne arbeidskraft. Dette er igjen en følge av den kapitalistiske produksjonens teknologiske utvikling. Altså er det en nær sammenheng mellom dagens reproduksjonssystem og produksjonsforholdene. Siden dette systemet bygger på kjønnskiller, dobbeltarb og undertrykking av det ene kjønn, burde det være lett å se at det er en sammenheng mellom kapitalisme og kvinneundertrykkingens form. Tigerguttens flåseri om at kvinneundertrykking er av slave/slaveeier-typen holder rett og slett ikke mål. En skal være ganske blind for ikke å se at kvinneundertrykkingen har tatt særegne former under kapitalismen.

ØKONOMI OG IDEOLOGI - SAMMENHENG?

Tigergutt tror avsidig sterkt på at bare kvinnene kommer seg ut av hjemmet, tjener egne penger, blir økonomisk uavhengige, så fikser vi resten av kvinneundertrykkningen med ideologisk oppdragelse. Nå har det jo vist seg at selv om kvinnene har deltatt i produksjonen på linje med menn forholdsvis lenge, så har ikke kvinnenes ansvar for reproduksjonen - husarbeid osv. - endret seg en millimeter. Eksempel Sovjet.

Marxismen slår fast at det er en sammenheng mellom økonomi og ideologi. En skulle jo tro at når det grunnleggende spørsmålet iflg. Tigergutt (ut i produksjonen) var ordnet, så ville det i hvert fall ha vist seg en tendens til at ideologien endres. Hvorfor har ikke denne tendensen vist seg, Tigergutt?

FAMILIEN HENGER ETTER

Det kunne kanskje henge sammen med at måten reproduksjonen var organisert på, henger etter endringene i produksjonsforholdene. At en har å gjøre med en kapitalistisk rest - en form for reproduksjon - som er basert på at mannen tilegner seg kvinnelig merarbeid, som er basert på små kjernefamilier osv.

Tigergutt er sikkert tilhenger av den historiske materialismen. Hvis han nå innser at ethvert samfunnssystem har et særegent reproduksjonssystem, en særegen familiefunksjon. Familiens betydning for produksjonen forsvant med kapitalismen. Er ikke den logiske konsekvensen av sosialisme og kommunisme at familiens betydning for reproduksjonen må opphøre? Kan Tigergutt tenke seg likverdig kjønnsforhold i et samfunn med små familieenheter?

PÅ FELGEN...

Tigergutt startet friskt ut, men punkterte i første sving. Nå bør han finne ut hvorfor.. Og i det minste ikke blåse seg sånn opp at han punkterer på nytt.

KRISTOFFER ROBIN, Bergen

I AFTENSOLENS LYS...

....KAN SELV SKYGGEN AV ET GANSKE ALMINNELIG TRE BLI TIL DET SKUMLESTE UHYRE.

Har Tigergutt sagt at han liker alt unntatt tistler, så liker han alt unntatt tistler. Kristoffer Robins angrep treffer bare en skygge som er fordreid på grunn av bakgrunnens ujamnheter.

"ETT SYSTEM"

Jeg har aldri markert meg mot at

"kvinneundertrykkinga tar særegne former under kapitalismen". Jeg har tatt avstand fra Gunhild og Vanjas tese om at "kapitalisme og patriarkat er ett system", en tese som går mye lengre enn Robins "ta særegne former under". Hva mener forøvrig Robin om jentenes fengende slagord - tatt

BASIS - OVERBYGNING

Jeg forsøkte å forklare kvinneundertrykkinga i Sovjet i tråd med Marx, "når det materielle grunnlaget for undertrykkinga er oppheva, vil politiske og ideologiske undertrykkingsformer før eller siden forsvinne". Robin er visst enig i et sånt syn. Men jentene nevner ikke sekundære uttrykksformer, de sauser alt sammen til "SYSTEMET", som man skal fjerne - gud veit hvordan - og så løser alt seg.

KAMPEN UNDER SOSIALISMEN

Jeg syns Robin gir uttrykk for en liknende mekanisk tankegang når han sier "...det burde vise seg en tendens...". Men den politiske og ideologiske kvinneundertrykkinga må bekjempes også under sosialismen. Nasjonalitetsspørsmålet for eksempel løste seg heller ikke automatisk i det sosialistiske Sovjet - når skal du lage "storkraftSYSTEMteorien", Robin?

SOVJET

Forøvrig glemmer Robin behendig at Russland i 1917 var et halvføydalt land, og at det bare var sosialistisk i

en mannsalder før statordninga de-genererte til borgerskapets diktatur. Bortsett fra det - mener Robin at kvinnefrigjøringa ikke tok viktige skritt framover i Sovjet etter 1917?

VERDILØST

Jentenes teorier har ingen praktiske konsekvenser å tilby, uten kravet om "fri kjærlighet" som er fremmet av et utall ikke-marxister tidligere. Som teori vurdert er den verdiløs, den gjør ingen konkret historisk analyse av kjernefamiliens fremvekst og betingelsene for at den skal forsvinne. Hvorfor velger f.eks. mange folk alternative samlivsformer allerede i dag, under kapitalismen. Jentene forsøker å avspise oss med den liksom-radikale frasa "systemet har skylda", ei frase som blir meningsløs fordi den skal forklare alt. Jeg er imot dem fordi jeg syns det er vulgært, og dermed kompromitterer marxismen.

TIGERGUTT, Oslo

HEI OLA ...

(Vanja svarer Ola. Innlegget til Ola sto i forrige nummer av 4.mai.)

...hyggelig å få en reaksjon på innlegget mitt. Og du kan ta det med ro. Jeg akter verken å gå ut av m-l-bevegelsen eller å slutte kvinne-debatten med det første.

Ola har festa seg ved noe jeg skreiv i det forrige innlegget mitt - nemlig: "Tigergutt tror vi er usikre på om kvinnekampen er viktigere enn sosialisme. Vi er sikre. Så jeg har lyst

til å spørre tilbake..." Ola med flekk har tolka dette som om jeg mener at kvinnekamp er viktigere enn kampen for sosialisme. Jeg skjønner at dette var til å misforstå, så for å rydde opp - Meningen var å si at Gunhild og jeg ikke var usikre på hvordan vi ser kvinnekamp og sosialisme i forhold til hverandre, hvordan de er intergrert og hva som er viktigst. Det var altså en konstantering av at vi visste hva vi mente. Vi gikk ikke inn

HVA som lå i utsagnet. Nå kan jeg imidlertid ta opp dette.

KVINNEKAMP OG SOSIALISME

Å sette kvinnekamp opp mot kampen for sosialisme, ser jeg som vanvit-tig. Det stiller på lik linje med å si klassekamp versus sosialisme. Ola treffer derfor spikeren på hodet av hva jeg mener "sosialisme der avskaf-fing av kvinneundertrykking sees som en intergrert og selvfølgelig del". Men i motsetning til Ola kommer jeg fram til dette utfra at jeg analyserer

kvinneundertrykking som et økonomisk og kapitalistisk fenomen: En form for undertrykking av dette kjønnnet som er vesensforskjellig fra de tidligere historiske formene. Patriarkatet hadde sin spesielle form under ant-tikken og slavesamfunnet, sin spesi-elle form under føydalismen og den har sin form under kapitalismen.

Jeg kan ikke forstå hvordan Ola kom-mer fram til at avskaffing av kvinne-undertrykking må være en selvfølgelig del av sosialismen, når han ikke ser kvinnes særege rolle under kapital-ismen som økonomisk begrunna, men som en historisk levning. Sosialisme er jo i første rekke en kamp om økonom-isk endring av basis, så en kvinne-undertykking som ikke har sin grunn, kan da neppe ha noen selvfølgelig del av denne kampen..?

Såvidt jeg kan forstå, er den retn-inga Ola (og store andeler av m-l-

bevegelsen forevrig) står på, nettop den linja som splitter kvinnekampen fra kampen for sosialisme. En "sosial-isme" som kun tar opp eiendomsforhold og økonomi "der ute" i produksjonen, og ikke ser familien som en vesentlig del av hele denne økonomien er :

DEN DOBBELTE UNDERTRYKKELSEN?

1. Er "sosialisme" der kanskje den mest basale form for privateiendom får reggjere. Her har faktisk jeg Marx på min side: I det økonomiske og filo-sofiske manuskript definerer Marx ek-teskapet som "ekslusiv privateiendom" (s.294 Lawrence & Wishart) og i Det Kommunistiske manifest hevder han at vår tids borgerlige familie er basert "på kapital, på privat vinning" med påfølgende krav om å avskaffe familien.
2. Videre neglisjerer en slik "sosial-isme" helt "tilfeldigvis" det eiendoms-forhold som utgjør basis for menns relative eiendoms-makt i forhold til kvinner/kvinneundertrykking. Også her har jeg Marx på min side når han hev-

der at mannen er borger, kvinnen proletar. (OK, jeg skal ikke under-slå at nan har sagt andre ting også, som gåt imot dette igjen.)

Noen mener at jeg med dette splitter folket i to, men poenget er ikke at jeg splitter folket. Folket er allerede splitta og satt opp mot hverandre av kapitalismen, fordi denne er patriarkalsk. Kampen for å endre samfunnet må derfor kjempes mot både den "reine" utbyttinga, og den patriarkalske. Først da har kvinnekampen fått en intergrert og selvfølgelig del av kampen for sosialismen, først da kjemper vi hele folkets kamp.

SUM:

Kvinnekampen er en del av kampen for sosialisme så sant sosialismen har som mål å motarbeide hele den økonomiske basis - også den privatøkonomiske familie. Kvinnekamp er ingen del av sosialismen dersom en ikke motarbeider familien som et borgerlig element. Når det er spørsmål om hva som er viktigst - kvinnekamp eller kampen for sosialisme - snur jeg det og sier at det viktiske nå er å få intergrert kvinneundertrykkingas og patriarkats grunnsten - familien - i den marxist-leninistiske lære.

VANJA

sosiale kjønn - klasser?

-EIN KOMMENTAR TIL SOMMERLEIRINNLEDNINGA TIL VANJA OG GUNHILD

Det er bra at diskusjonen om årsaka til den særleine kvinneundertrykkjinga har starta her i bladet.

Men på kva for ein måte? Kan ikkje gutter diskutera spørsmål om kvinner utan fleipa og vera usaklege? Gutter, skjerp dere!

V&G har innsett to ting: Kvinner er særleignt undertrykt under kapitalismen, og som dialektiske materialistar må vi forstå denne særleine undertrykkjinga utfra forhold i basis. Den politiske økonomien vert reiskapen i analysa av dette.

EIN METODOLOGISK FEIL

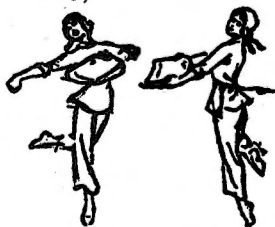
V&G ser på verdiskapinga i samfunnet som inndelt i to likestilte sfærer, produksjonssfæra og reproduksjonssfæra.

I analysa deira tek dei utgangspunkt i reproduksjonssfæra, og i (re)produksjonen av vara - arbeidskraft. Det meiner eg er feil, utfrå et materialistisk synspunkt. I ei materialistisk historieoppfatning er det produksjon som er vesentleg, det er forhold i produksjonen som styrar utviklinga av o' historia til menneska.

Det er først når menneska berjar å produsera - ikkje reprodusera - at deira historie startar. Og produksjonen er ei føresetnad for reproduksjonen: Dei verdiane som vert skapt i produksjonen, gjer reproduksjonen mogeleg. Under kapitalismen er lønna til mannen ein føresetnad for at kvinna kan vera heime og reprodusera arbeidskrafta hans. Det som kjem først, er hans verdi-

skapning.

Naturligvis er det sånn at reproduksjon er naudsynt for at produksjonen skal verta mogeleg. Det er eit dialektisk forhold mellom dei. Men dette er ingen diskusjon om kva som kom først - høna eller egget. I flg. marxismen, er det som sagt produksjonen som er drivkrafta i historia. Og eg meiner vi må sjå på forhold mellom produksjonen og reproduksjonen på den måten at reproduksjonstilhøva er eit resultat av produksjonstilhøva. Organiseringa av produksjonen betinger organiseringa av reproduksjonen. Om V&G har eit anna syn, så vil eg gjerne høyre det. Grunnen til at eg stresser på dette punktet, er at det får konsekvensar for den vidare analysa, m.a.o. synet på sosiale kjønn. (Dette kjem eg tilbake til.)

(ALLTID
BEREDT
???)

2.SAMFUNNSMESSIG PRODUKSJON

I sommerleirinnleiinga seier V&G at samfunnsmessig verdiskaping går føre i to sfærer : Reproduksjonssfæra og produksjonssfæra. Mellom disse sfærene ligg marknaden, der varene vert realisert. "Begge de to sfærene er bestående av private enheter, privat eiendom, mens markedet er offentligheten,...."

Mot argumentet at kvinner er utestengte frå den samfunnsmessige produksjon, seier G&V same stad:"At et arbeid utføres privat, betyr under káp-

italismen ikke at det ikke er samfunnsmessig. Tvert om er det kriterie på at det er samfunnsmessig. Det store spørsmålet er imidlertid om arbeidet produktet realiseres på et marked. Det vil si et produkt som er tilgjengelig for offentligheten som vare"

Først til det om eit arbeid som vert utført privat - dvs. at produksjonsreiskapene er privateigd - er eit kriterie på samfunnsmessig produksjon under kapitalismen. Det kan heller ikkje V&G meina? Er ikkje produksjonen ved statseigde verksemdar eller produksjonskollektiver samfunnsmessig under kapitalismen. Det at produksjonen er samfunnsmessig er ikkje betinga av eigedomsforhold. Det er betinga av nivået i utviklinga av produktivkreftene. Eigedomsforhalda kan vera eit hinder for at produksjonen skal verta samfunnsmessig. Dette går på motseiinga mellom privat eigedom og samfunnsmessig produksjon under kapitalismen. Utfra dette forstår ein og at spørsmålet om produkta vert realisert på ein marknad, heller ikkje er ein føresetnad for samfunnsmessig produksjon. Det er heller eit resultat av den. Utviklinga av produktivkreftene - det at dei vert meir samfunnsmessig - betinger ei utvikling av marknaden.

KVA ER SAMFUNNSMESSIG PRODUKSJON?

Da eg ikkje trur at eg kan få sagt det betre enn kamerat Fr.Engels, så siterar eg "Sosialismens utvikling.." s.67 : "Imidlertid kunne borgerskapet...ikke utvikle disse begrensede produksjonsmidlene til veldige produktivkrefter uten å forvandle dem fra de enkeltes produksjonsmidler

til samfunnsmessige produksjonsmidler som bare kan brukas av menesker i fellesskap.

.....Og akkurat som produksjonsmidlene, forvandlet også selve produksjonen seg fra en rekke individuelle til en rekke samfunnsmessige handlinger, og produktene fra individuelle til samfunnsmessige produktet. Garn, tøy metallvarer som nå ble levert fra fabrikkar, var det felles produkt av mange arbeidere gjennom hvis hender de måtte gå i tur og orden før de ble ferdig. Ingen enkelt av dem kunne si: Dette har jeg gjort, det er mitt produkt." Dette sitatet skulle vel vera tilstrekkelig for å visa at kvinner sin reproduksjon av den mannlege arbeidskrafta ikkje er samfunnsmessig (re)produksjon.

SOSIALE KJØNN = KLASSE ?

Er forholdet mellom sosiale kjønn antagonistisk? Tilhøyrer menn og kvinner to klasser. Dette er eit spørsmål G&V har vori forsiktig med å uttala seg for sterkt om, men eg har inntrykk av at dei etter kvart berjar å halda i retning av den oppfatninga.

"Er forholdet mellom kjønna antagonistisk?" ".....mmffff..mfhhf.!!"

Om det skal vera eit antagonistisk forhold mellom kjønn, så må mannfolk ha ein objektiv interesse av å oppretthalda det systemet vi har. Menn må utbytta kvinner. I flg. G&V går dette føre seg slik : Ved at kvinner reproduserer den mannlege arbeidskrafta, så vert mannen i stand til å skapa meir merverdi for kapitalisten, og mannen får sjølv ein del av denne. Det går altså føre seg ei indirekte utbytting av kvinner frå kapitalistenes side, som også mannfolka tjener på. Dette er ein tynn argumentasjon. Sjølv om kapitalistane skulle utbytta kvinnen på denne måten - og mannfolka tjene på det - så skjønner eg ikkje at det skulle føra til eit antagonistisk forhold mellom kjønna. Det vert heller eit forhold som er analogt (ikkje parallelt) til forholdet mellom folk i den tredje verda og arbeidsarklassen i dei imperialistiske landa. Dessutan så tjener ikkje menn på dette, sjølv om kapitalistane skulle utbytta kvinner på denne måten. Om dei skulle gjera det, så måtte lenna deira vera større enn verdien på arbeidskrafta deira + konetillegget, dvs verdien av den kvinnelege reproduktive arbeidskrafta. Det er den ikkje. Den er tvert om lågare gjennomsnittleg.

Eg meiner og at vi ikkje kan sjå på forholdet mellom kvinner i reproduksjonen og kapitalistane som eit utbyttingsforhold. Det skulle delvis gå fram av det eg skreiv under pkt.1. Heller ikkje kan ein sjå på forholdet mellom kvinner og menn i familien som eit utbyttingsforhold. Det får eg desverre ikkje plass til å gå igjennom. TO SPØRSMÅL TIL G & V

Husmorlønn. Dere seier at vi har neglisjert funksjonen til husmora, og lagt

for lita vekt på å forstå den i samanheng med resten av samfunnet. Det er eg samd i. Samtidig seier dere at hennar arbeid er samfunnsmessig. Det er altså samtidig viktig og samfunnsmessig organisert. Det kan da etter mi meining ikkje vera nokon vits i å kjempa for ei omorganisering av dette arbeidet.. Det må vera ei helt annan veg å gå, nemleg å gå inn for husmorlønn. V har gitt inntrykk av at ho meiner det. Gjer ho det? I så fall, kva er hennar grunningjeving? Kven skal betala ho, staten eller kapitalisten som utbytтар ho gjennom mannen? og korleis stiller dere dere til ei omorganisering av husmoraarbeidet? Dagheim, lekesenter, kantiner osv. Om dere går inn for det, korleis vil dere forklåra det utfra dykkar teori?

KVA ER MEIRVERDISKAPANDE ARBEID ?

Kvinner skapar altså indirekte meirverdi i flg. dere. Dette skjer ved produksjon av bruksverdiar, omsorgsarbeide og pleie, som fører til at varen arbeidskraft vert produsert. Eg kan ikkje forstå forskjellen mellom dette arbeidet kvinna gjer og til dømes arbeidet til eit kantinepersonale eller ein lege. Arbeidet er berre annleis organisert. Kvinna gjer mange oppgåver innretta på ein mann. Dei andre gjer ei spesiell oppgåve innretta på mange. Seier G&V også at disse yrkesgruppene gjer eit arbeid som er meirverdiskapande? Korleis konsekvensar får dette for den marxistiske politiske økonomien som dei sjølv brukar?

MARTHA M.

SOFA-
RADIKALE
GUTTAR
I NKS?

For ei stund sida vart det arrangert ein demonstrasjon mot dommen i Børre Knudsen saka. Eg skal seia at i Oslo deltok ein handfull jenter frå NKS og ein-1-EIN gutt. Om vi skulle spurt gutta kvifor, ville dei nok seia noko slikt: Saka er viktig, men eg hadde

ikkje tid. Eg tvilar ikkje på at dei har mykje å gjera, men det er snakk om prioriteringer. (Hadde det vori ein annan demonstrasjon, så hadde dei møtt opp. Synet på at kvinnekamp er noko som jenter driv med, er utbredt. Men det er ingen som seier at polske

flyktninger får drive solidaritetsarbeid aleine. Haldninga - Det er ikkje vårt bord - gjeld ikkje her.

VI GÅR DA I TOG 8.MARS

seier dei. Og dei legg fram dei mest progressive tanker om kvinnesaka. Dei vil gje inntrykk av at dei har det nivået på kvinnekamp. Som m-ler har eg lært at det er praksisen som teller, ikkje kva som blir sagt

Det er på tide å gjera noko, og vi kan ikkje vente at menn skal fiksa det av seg sjølve. Vi må oppdra dei. Det held ikkje med seminarer om samlivsspørsmål, og diskusjoner om kvinnesak i uformelle samlinger.

I disse tider med NYMASKULINISME på veg inn blant progressive, kan det vera på høg tid med litt feminisme. Ja, du leste og såg rett-FEMINISME

PLASTPOSEBÆRARAR OG LØPERJENTER

Tida da spørsmål om kvinneundertrykking innafor røsla ikkje var viktig og naudsynt å ta opp, er over. Det har vist seg at menn ikkje automatisk får forståing av kvinner si stilling berre ved å ha gått på studiesirkel, "teki abbonement på 4.mai eller liknande publikasjonar". Innafor røsla har kvinner vorti hen vist til plastposebærarar og løperjenter for menn (Jmf.innlegg i internbladet til partiet, trykt opp i NKS/Oslo sitt internblad i fjor). Samlivsproblema vert heller ikkje borte berre ved at folk er med i ein kommunistisk organisasjon.

SKJEKKEMILJØ

Det sosiale miljøet i Oslo/NKS er ikkje blotta for kjønnskjevheter. Tvert om. Eit skjekkemiljø som ikkje er ein kommunistisk organisasjon verdig. Konkurransen blant gutter om

å "leggje ned" flest jenter osv. (jmf. innlegg i same nr av NKS/Oslo sitt blad).

Dette såg vi mest klårt i tida etter siste sommarleir, men det har ikkje skjedd nokon revolusjonær endring etter det. Sårt er det å sjå at ein del kvinnelige kamerater går ukritisk med på dette. Og freistar ein å ta opp kvinnespørsmålet internt, vert ein møtt med fleip og usakleggheter, for ikkje å snakke om uforståelighet.

HAR IKKJE PEIL

Når ein ser attpåtil progressive mannfolk, kamerater, og dei ikkje har peil på kvinnesak i praksis, er det da rart at jenter orienterar seg i feministisk retning. Det er ei kjennsgjerning at kvinneaktivister innafor røsla åpent seier at dei har sympati for feminismen. Ikkje som ein heilhetlig forståing av kvinneundertrykkinga, men som ein praksis i forhold til gutta, som ein metode i sin eigen kamp mot menn i parforhold eller kameratskap.

OPPORTUNISME?

Vi har etterkvart skjont at vi må seia stopp: Vi gpr ikkje lenger med på tilhøva som er. Det er vår oppgave å oppdra gutta. I andre samanhenger vert omgrepet sofaradikale brukt. Eller kanskje opportunist er betre? I ord er ein svært så medviten, men i handling...?

Går det an å vera kommunist, å ha forstått den kommunistiske teorien, og samtidig ikkje vera medviten på kvinnesaka? Går det an å vera kommunist og kvinneundertrykkjar utan å gjera noko med det?

Uenne saka er viktig. Det angår korleis vi fostrar våre medlemmar. Det

fortsettes side 28

FAMILIEIDYLL OG HUSMORLØNN

Tigergutt, Vanja, Gunhild og Ola - for en debatt! Om en ser bort ifra Tigergutts mannebrøl og krumspring for å unngå å bli "tatt" i en diskusjon med ei jente, kan resten av hans utsagn bet karakteriseres av han sjøl alias Breiflabben: "Det som kommer fra hjertet, henger i en tynn tråd".

Tigergutt og Ols barnslige loikk: Kvinner er undertrykt under kapitalismen "fordi de lå godt an historisk og fikk rolla". Om man gjør som Vanja og Gunhild - å prøver å finne årsaken i det økonomiske systemet - er man på vidotta, for her er det bare snakk om fortidas tunge bær. Og sammenhengen mellom sosialisme og kvinnefrigjøring er enkel - kvinner får arbeid og daghjem - og den proletære staten lager noen ideologiske kampanjer mot fortidas kvinnesyn. Vips! Kvinnene er frigjorte.

Nei, jeg er enig med Gunhild og Vanja i en ting: Avskaffing av familien er en forutsetning for kvinnefrigjøring. Men hva legger egentlig G. og V. i begrepet avskaffing av familien? Her er vi uenige, tror jeg.

G. skriver: "Kollektiv organisering av barnepass, fellesvaskerier etc.. blir bare rosa reformisme så lenge vi ikke har en politikk for å ta ondet ved roten - den borgerlige familieidyll".

OM Å TA ONDET VED ROTEN.....

Hva er "den borgerlige familieidyll" som ifølge G. er roten til alt ondt. Ikke et marxistisk begrep, men en høyst følelsesladet karakteristik

Heller ikke en karakteristikkk av virkeligheten i Norge, men en livsfjern ide som må være hentet fra Kristelig Folkeparti. Hvordan kan G. på solid marxistisk vis få forklart og opphevet en borgerlig familieidyll som ikke eksisterer?

G. vil avskaffe "den borgerlige familieidyll" - ta ondet hved roten - og erstatte den med hva? Jo..kollektiver. Jeg for min del syns det er underordnet hvem som bor sammen med hvem og ser ikke kollektive idyller som et alternativ til andee familieidyller. Tvert imot må vi først og fremst avskaffe de sider ved familien som gjør den til en viktig del av de økonomiske og ideologiske sider som holder kvinnene nede som kjønn.

Jeg polemiserer ikke mot G. og V. når de sier at familien som økonomisk enhet må analyseres som en nødvendig del av den kapitalistiske økonomien, men jeg synes de snubler når de går videre.

OPPLØS FAMILIEN SOM ØKONOMISK ENHET
Den patriarkalske familien bygger også under kapitalismen på mennens eiendomsrett til kvinner og barn. Denne eiendomsretten har et økonomisk fundament, og er ikke bare "rester fra føydaltida". Denne eiendomsretten får han i kraft av at han forsørger kvinne og unge på sin lønn, og han disponerer også over deres arbeidskraft. I føydale samfunn må kvinnene ennå ha mennens tillatelse for å arbeide, reise, bruke prevensjon etc. Det er betemt ved lov. I Norge er det ikke så ille, men mannen har i kraft av at

han er forsørger, makta til å kontrollere "sine undersotter".

Det viktigste innholdet i parolen - avskaff familien - må være å avskaffe den som en økonomisk enhet og fjerne det reproduktive arbeidet fra familien. Under sosialismen forsørger mannen ingen - og kvinnen forsørger ingen - andre enn seg sjøl. Samfunnet forsørger de som ikke kan forsørge seg sjøl - gamle, sjuke, barn.. Arveretten gjennom familien må avskaffes, familiens private eien- dom må bort (forbud mot felleseie). Reproduksjonen skjer enten på individu- ell basis (arbeideren skaffer seg hvile og mat sjøl), eller på samfunnsmessig basis (daghjem, skole, fritidshjem, sam- funnsmessig tilbud for endel av husar- beidet etc) Foreldrenes økonomiske ansvar og "foreldremyndighet", må begre- ses til et minimum. Om et par bor i en leilighet, hver for seg eller i et koll- ektiv, synes jeg er helt underordna. Om de vil ha et varig kjærlighetsfor- hold eller ikke, får også bli deres sak. Jeg er altså imot parolen "forsvar kjer- nefamilien", men jeg er ikke imot at folk er gla i hvernadere og unga sine, og heller ikke imot at kjernefamilien kan bo sammen om de ønsker det.

Så vidt jeg veit har de hverken i Sovjet eller i Kina greid å avskaffe familien som økonomisk grunnenhet i samfunnet, og jeg tror det er en av årsakene til at kvinnes stilling har vært preget av dobbeltarbeid og under- danighet under ektemannen. Jeg syns Gunhild bør ta stilling til hva som er viktig å avskaffe ved familien- det hun kaller "borgerlig familieidyll ..eller det hun noe foraktelig kaller "rosa reformisme" ..?

VANJA - FOR KJØNNBESTEMT ARBEIDS- DELING?

I Sovjet ble det aldri ført noen kamp mot kjønnsbestemt arbeidsdel- ing, hverken i familien eller i sam- funnet og politikken. Det ble aldri vurdert som negativt at det utviklet seg typiske kvinneyrker og manns- yrker. I det politiske partiarbeid var det også "kvinneoppgaver" og "mannsoppgaver". I AKP og NKS er det ikke vanskelig å se de samme tendens- ene. "Enna sitter på toppen, jent flyr..

Når den kjønnsbestemte arbeids- delinga i familien, blir overført til samfunnet, slår dette tilbake på familien. (..Også en forklaring på kvinnes dobbeltarbeid i Sovjet).

Syns ikke Vanja dette er viktig? I sin iver etter å definere husmorar- beidet som "samfunnsmessig arbeid" på linje med å delta i produksjonen, blir hun også en forsvarer av kjønns- sroller og en garantist for å opp- rettholde kjønnsbestemt arbeidsdeling.

Vanja spør: "Er det viktigst at kvinner blir økonomisk uavhengige ved å bli dobbeltarbeidende, eller er det viktigst at de blir det på ett dagsverk pr. dag?"

I sin iver etter å øeskytte kvinner mot dobbeltarbeid, gjør Vanja kvinnene en bjørnetjeneste ved å si at det er bedre for kvinnene å være lønna husmor ("gjøre ett dagsverk") enn å være dobbeltarbeidende. Det er og en naturlig konsekvens av henes påstand om at arbeidet i reproduksjonen er like samfunnsmessig som arbeid i produksjonen (og like viktig?)

Jeg ser med gru på den "sosialisme" hvor vi anerkjenner "husmoryrket" som likverdig arbeid med deltaking i produksjonen - hvor staten eventuelt betaler kvinna ei lønn, men hvor karakteren av det arbeidet kvinnen gjør blir å slave for kollektivets eller familens menn. For uansett blir arbeidet like privat som før. Og det er mannen som blir den relle kontrollør av kvinnens arbeide, og som fysisk eller psykisk kan straffe kvinnen om han(de) syns hun gjør en dårlig jobb.. Eller han kan "bare" bestemme hennes arbeidstider eller - oppgaver. Vi veit jo at det f.eks. ei en klar sammenheng mellom det å være hjemmearbeidende og vold mot kvinner.

I tillegg er det en segmentering av den kjønnsbestemte arbeidsdelinga. Vanja gjør en viktig feil - hun ser ikke hvor kvinneundertrykkende oppdelinga i mannsyrker og kvinneyreker er, og at det er en sammenheng mellom den kjønnsbestemte arbeidsdelinga i samfunnet og i familien.

Bedre å være lønna husmor enn dobbeltarbeidende?

Sjel har jeg større sans for reformer av typen 6-timers arbeidsdag og stor sans for parolen husarbeid til alle menn. I tillegg må vi på lengre sikt oppløse den borgerlige familien som økonomisk enhet og forsørgersystem.

Jeg tror også at husmorlønn både i dag og på lengre sikt kan bli et redskap for mannen eller makt-haverne i samfunnet til å sikre kvinnen som reservearbeidskraft. Og mannen har jo privilegier på grunn av kvinnens hjemmearbeid. Husmorlønna vil han kunne bruke til å sikre seg en som gjør arbeidet for ham - hjemme.

TUSSI, OSLO

DET GNISTRER FORTSATT I DEBATTEN
MELLOM GEIRULF OG THÄLMANN OM
VENSTRESIDE-ENHET I STUDENTKAMPEN.
FLER SOM VIL HENGE SEG PÅ?

THÄLMANN OG HENGEMYRA

I sitt siste svar om enhet i studentpolitikken viser Thälmann (T) hvordan det går når politikk bare er et spørsmål om prinsipper, og enhet og massemobilisering blir tvilsomme ønskemål som bare fører til revisjonisme og annen ufyselighet.

T er skremt over at jeg ikke går inn på SosFront (SF) og SVs borgerlige karakter. Nå er imidlertid saken at vi i hovedsak er enige om alt dette. Det debatten dreier seg om er hvilken politikk vi skal følge overfor borgerlige organisasjoner, og ikke minst hvordan vi skal få innflytelse over alle dem som av en eller annen grunn sympatiserer med dem, men som er kamp innstilte og progressive. Problemet med Ts standpunkter er at de ikke gir andre anvisninger enn å kverne på prinsippene.

Så til saken:

1) Hovedpoenget med å få til en enhet til venstre i studentpolitikken er ikke å gjøre SV og SF mer progressive enn de er. Poenget er å hindre at parti- og organisasjonsoppdelingen splitter studentene, svekker aktiviteten og faktisk gjør det mulig for SF å isolere oss og trekke uavhengige folk til seg på allment SV-sympati-grunnlag og ml-skremsler.

I Ts bilde eksisterer bare SF og NKS.

Det at det nå fins en stor, uensartet gruppe med progressive uavhengige som verken tilhører oss eller SF permanent, blir elegant oversett, trass i at også T burde være i stand til å observere dette foran landstinget i NSU. Ved å inngå et mer forpliktende samarbeid med dette skiktet, vil vi ha mulighet for å isolere SF politisk, stanse nyrekrutteringen til SFs fraksjoner, og kanskje trekke med folk som står til venstre innenfor G-Gras. T har ikke observert at dette skiktet faktisk står i opposisjon til mye av det SF står for, og ikke minst det de utfører i praksis, og at det gir muligheter for et godt organisert NKS til å få gjennomslag for at det er sammenheng mellom SFs teori og praksis. I stedet ser T bare farene for å drukne i fronten. Problemet i dag er at det vil være svært vanskelig å vinne over progressive aktivister, uten å gjøre dette gjennom et utstrakt enhetsarbeid og kamp for rett politikk. T hopper over det første leddet.

2) T slår kategorisk fast at det ikke finnes noe politisk grunnlag å bygge på slik enhet på. Imidlertid tar han ikke opp de konkrete erfaringene jeg la fram som viser det motsatte.

Det ville være idiotisk å underslå den store uenigheten det er mellom

oss og SF, og at dette henger sammen med politisk og ideologisk grunnsyn. Men like idiotisk er det å like stille SF og de konservative slik T fortsatt ser ut til å gjøre. Mener du virkelig vi skal følge samme taktikk overfor dem? Hvordan vil du gå fram for å vinne over dem som er kritiske til SF men som har større illusjoner om SF-lederne enn vi har?

RADIKAL FELLESEFRONT

Grunnlaget RFF jobber på er på enkelte felter vagt og uklart, men det har fordelene at vi: A) Kan jobbe sammen der det er enhet og dermed oppnå aktivitet og kamp. Det er påfallende at T ikke kommenterer spørsmålet om sammenhengen mellom aktivitet/kampvilje og enhet. Trass i at SF-erne er for St.meld. 45 har det vært enhet om fler viktige univ. politiske spørsmål (se forrige innlegg) som har med rasjonalisering av Univ. å gjøre. Det er også stor enhet om å følge en kamplinje i husleiespørsmålet.

A) Kan føre den politiske debatten innenfor organiserte former, der det er lettere å overbevise folk du jobber sammen med. Ts utsagn om mulig-

hetene til å vinne oppslutning for vår IK-politikk er skremmende defaitistisk. Det dreier seg tross alt om noe så avgrenset som studentpolitikk. At vi ikke skal ha mulighet til å vinne til oss aktive, progressive folk opp mot SFs knefall og reformistiske lappverkspolitikk, er meg komplett uforståelig. De husleiestreikendes aksjonskomiteer har levert en skarp kritikk av SF/NSU for deres linje for streiken, allikevel vil jeg anta at minst 60% av disse stemmer SV. For T kan vel ikke dette gå i hop? Noe annet er vår strategiske linje for revolusjon og kommunisme. Der må vi nok slite mer. Ts sammenblanding av dagskamp og vår allmenne politikk smaker av økonomisme. Det kommunistiske arbeidet, byggingen av NKS, propagandaarbeidet, er andre oppgaver som må løses selv om vi går inn i forpliktende enhetsarbeid i stud.politikken.

3) Mitt syn er at RFF danner et materielt grunnlag for å få i gang basisgrupper i NSU, ved at vi får utviklet et aktivt studentpolitisk miljø på fagene. Utfra dette skulle en tro at vi i slike grunnplansorgan i NSU vil stå ovenfor mange av de sam-

me spørsmålene som jeg har tatt opp: Hvem skal vi samarbeide med, hvordan skal vi forholde oss til de politiske grupperingene som vil arbeide innenfor basisgruppen osv. Utfra Ts argumentasjon kan jeg ikke skjønne annet enn at det må være umulig for T å jobbe i en basisgruppe der NKS står relativt svakt, fordi det med sikkerhet vil være SF som får oppslutning, og vi burde istedet holde oss utenfor -

4) T bruker enheten med SF i Samskipnaden i Oslo som eksempel på hvor farlig det er å samarbeide formelt med SF. Nå er jo dette et eksempel på et reint samarbeid mellom de to organisasjonene og illustrerer dårlig hvordan en breiere fundert enhet vil fungere. Dessuten syns jeg det trengs en bedre og mer helhetlig oppsummering av erfaringene fra i høst før det er mulig å ta stilling til hva som er rett politikk i slike saker. Men T avlegger oss i Bergen en visitt, som må kommenteres: Det sies at vi har vært for opptatt av SFs krav om oppdeling av samskipnaden. Her bør T gå litt stillere i dørene. Det er jo faktisk sann at vi med utgangspunkt i dagens samskipnadsstruktur har fått en politisk

situasjon med sterk enhet mot at studentene har fordeler av å ta ansvaret for Samskipnaden i Bergen (SiB), at det er rett å føre husleiestreik selv om SiB trues med konkurs, at studentene skal tilkjempe seg så stor del av statstilskudd og semesteravgift som mulig til ikke-forretningsmessig drift, og at semesteravgiften ikke skal brukes som salderingspost på SiBs totalbudsjett. Derfor er semesteravgiften bare omlag halvparten så stor som i Oslo. Slik situasjonen er, har faktisk vår linje hatt stor oppslutning, og da komme og si at vi har konsentrert oss for sterkt om strukturene, er for drøyt. På initiativ fra oss fikk vi inn i NKS handlingsprogram en betinget støtte til kravet om oppsplitting, med begrunnelsen at det vil gjøre det lettere å føre effektiv interessekamp.

T bør gå gjennom disse formuleringene, og konkret påvise hva som er feil med å slå fast dette, når en samtidig har klart slått fast at det er studentenes interessekamp som er hovedsaken.

GEIRULF, Bergen

ER RFF EN POLITISK ORGANISASJON?

SVAR TIL GEIRULF

Geirulf har ikke skjønt mitt hovedpoeng. Han hevder at det ut fra min argumentasjon "må være umulig for Thälmann å jobbe i en basisgruppe

der NKS står relativt svak, fordi det med sikkerhet vil være SV som får oppslutning".

Men jeg har jo i hele debatten net-

top forsøkt å gå fram forskjellene mellom en politisk organisasjon som RFF hevder å være, og en fagforening som NSU, f.eks. når det gjelder mulighetene for å unngå splittelse. Jeg vil fortsatt hevde at en omfattende politisk front der både NKS og SV deltar er umulig. Det er ikke spørsmål om å være for eller mot en slik front, som Geirulf ser ut til å mene. Det er et spørsmål om det i det hele tatt er mulig. La meg begrunne dette igjen:

fasttømra politisk organisasjon som skal ha et program, stille til valg osv. må i det minste omfatte politiske organisasjoner som står på samme side i kampen mellom studentene og staten. SV og NKS gjør det i en del saker, men i en rekke andre - og de blir stadig flere - står SV og NKS på hver sin side i kampen. Jeg mener Geirulf undervurderer dette, derfor noen eksempler:

- Utdanningsfinansiering, der SV står for en reformistisk omfordelingslinje, -hovedproblemet er at "noen får mer enn andre", ikke at alle får for lite.
- Samskipnadspolitikken, der SV står for "ansvarlighetslinja" i lag med Grønt Gras og DKSF.

Husleiestreik, der SV ser en slik ampform utelukkende som en politisk markering.

- Profesjonsdebatten, der SV uforbeholdent hyller DNAs profesjonsangrep hvis mål er å legitimere nedskjæringer.

Geirulf har rett i at det i Bergen er stor enhet når det gjelder samskipnadspolitik og husleiestreik. Men dette har ingen ting med RFF å gjøre. Det er studentbevegelsens

historie i Bergen som har gjort andre standpunkter politisk umulige blant "progressive". Og dette skyldes i hovedsak NKS' korrekte taktikk - i bitter kamp mot SV - da staten fjerner studentflertallet i Samskipnaden. Det skyldes 5 års kontinuerlig husleiestreik, i hovedsak leda av NKS-ere.

På de andre spørsmåla jeg har nevnt - og en rekke andre - er derimot RFF ikke i stand til å ta stilling.

Tvertimot nekta RFF å akseptere Petter Opperud i NSU/AU fordi Opperud hadde tatt stilling mot "Baard Baardsen"-forslaget.

Videre viste landstinget i NSU at RFF var splitta og vaklende på absolutt alt unntatt to ting: RFF er for husleiestreik og for Bergen.

Dermed er vi over på neste spørsmål: RFF er mulig fordi RFF ikke er en politisk organisasjon. RFF har ingen felles politikk på noe som helst. På landstinget var det umulig å behandle RFF som en politisk organisasjon fordi den besto av 12 personer med hver sin oppfatning av det meste.

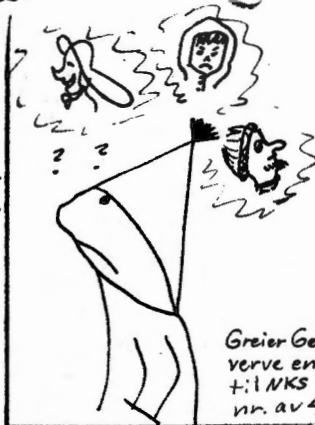
Samtidig var det umulig å behandle Bergenserne som enkeltpersoner fordi de regna seg som en politisk gruppe med bl.a. utstrakt fraksjonsvirksomhet. På denne måten fungerte RFF som et hinder i å utforme en skikkelig politikk og en skikkelig ledelse for NSU.

Forvirringa i RFF viser at det ikke har foregått noen avklarende linjekamp i RFF. Man har utelukkende konsentrert seg om det men er enige om, og det holdt aldeles ikke når man ble konfrontert med de virkelige skillelinjene i studentpolitikken. Det samme viser det faktum at det

ikke er rekruttert en eneste uavhengig RFF-aktivist til NKS. Bergen-NKS-ere på landstinget innrømmet da også at linjekamp framover var helt nødvendig.

Problemet er bare at hvis denne linjekampen starter og RFF må velge side i studentpolitiske spørsmål, så må fronten sprekke. Jeg er enig med Geirulf i at jeg har undervurdert muligheten for oppslutning om vår politikk i fronten. Men hvis vi får det, kommer SF til å bryte ut, og da vil de uavhengige gi etter for SF-ens trusler om sprekke. Det var nøyaktig dette som skjedde ved valgene på NSUs landsting, da SF ble gjenvalgt.

Konklusjon: Gjennom å forsøke å bygge en politisk organisasjon i stedet for en fagforening, har NKS i Bergen

satt seg sjøl i en umulig klemme. Enten må vi holde kjeft for å beholde enheten, eller så må vi ta opp kampen og da får vi sprekke.

THÄLMANN, Oslo

PS. Diskusjonen om samskipnadspolitik foreslår jeg at vi tar under handlingsprogramdebatten i den nye landsmøtebevegelsen.

OPPSUMMERING AV LANDSMÖTET I LNL

LNL har avholdt sitt 35. landsmøte og SosFront (SF) har nok en gang befestet sitt grep i organisasjonen. Dette er forøvrig stikk i strid med den utvikling vi ser andre steder: det SF tvert imot er tvunget på retrett.

Hovedproblemet med dette landsmøtet var mangelen på politisk debatt. Hovedintensjonen med hele møtet så ut til å være å hindre debatten i å komme opp. Dette gjalt både det rent møtetekniske, men også det faktum at SF la seg opp til vår politikk, gjorde det vanskelig.

Hvis dette hadde vært uttrykk for politisk enhet ville dette ha vært en bra ting, og en styrke for lærerskolestudentene. Men motsigelsene mellom utsagn på landsmøtet og innholdet i det berømte fraksjonsskrivet samt mangel på indre logisk sammenheng i mye av det som ble sagt av SF-ere, tyder på at denne tilsynelatende enheten hviler på falskt grunnlag, og det tjener ingen.

Ellers var det tydelig å merke at det politiske grunnlaget for Alternativet /SF er rein og skjær anti-kommunisme, som det har vært det siden det ble

danna i 1978.

De brukte alle metoder for å hindre oss i å bli representert. Det var helt klart at vi utgjorde 33% på møtet og hadde vaklende støtte av en del uavhengige. De hadde reinte flertall alene, og var villige til å bruke dette for å hindre at vi ble representert i ledelsen i det hele tatt.

Viser ellers til uttalelsene fra NKS /AU i KK onsdag 7.april.

Det ble nærmest parodisk da en rekke resolusjoner skled gjennom enstemmig mot slutten av møtet, noen av dem med et innhold som direkte streid mot tidligere fatta vedtak. Summa summarum: Det ble fatta ei rekke bra vedtak som vi må gripe fatt i og bruke.

Hva med NKS' innsats på møtet. Den var i aller høyeste grad hederlig!

Vi må huske at SF kan bruke LNLs organisasjonsapparat til å bygge opp fronten sin i det daglige arbeid. Vi er også i stor grad tvunget til å diskutere på deres premisser. De har dermed fordeler som vi ikke har, men vi har en riktig politikk, og den må brukes!

Hva må gjøres?

1) NKS-laga må diskutere hva det faktisk innebærer å prioritere IK på første plass. De laga som tar konsekvensen av denne prioriteringa, viser også resultater.

2) NKSere må være med å utvikle lærer-skolepolitikk. Dvs. stille på lærer-skolekonferanser der slike spørsmål drøftes, og ellers ta opp aktuelle saker til drøfting internt.

3) NKSere må gjennom jobbing i LNLs lokallag trekke med uavhengige i å

utforme alternativer til LNL-ledelsens politikk. F.eks. diskutere vedtaksforslag til landsmøtet i lokallaget. Dette vil styrke demokratiet i LNL.

Målsetting til neste landsmøte:

- flere delegater, særlig fra Oslo (NB! Sagene - det er dere det gjelder).
- bedre forberedelser fra NKS. Skal vi stille med eget forslag til handlingsprogram? (fra et lokallag)
- vi må forberede kandidater til valg
- vi må få en diskusjon i NKS og LNL om hva slags organisasjon LNL skal være.

Til dere som daglig jobber sammen med hederlige SF-ere og ikke helt skjønner hvorfor det er så viktig å velge NKS-ere: Ta en tur på neste landsmøte - eller snakk med noen som har vært der!

OM RØD FRONTS FRAMTID

RF

lokalt og på landsbasis.

RF

Rød Front har opp gjennom 70-åra i Universitetsbyene og på Ås vært et politisk arbeidsområde for NKS og sympere. Min egen befatning med RF fra 1977/78 har overbevist meg om en ting: NKS trenger en helhetsdiskusjon på hva RF virkelig er i dag, hva den skal utvikle seg til og ikke minst hvordan. Eller skal vi erklære RF som passe og danne en slags enhetsfront i Stud.samf., eller skal NKS jobbe som egen organisasjon i de ulike studentersamfunnene.

Mitt utgangspunkt i diskusjonen er at det må skilles mellom frontarbeid i interessekampen og i Studentersamfunnene. Hvorfor? Jeg vil trekke fram to hovedårsaker: 1) Stud.samf. er en ressurs som kan brukes til solidaritetsarbeid og på arbeiderklassens og undertryktes side, en direkte støtte. 2) Stud.samf. er et ideologisk debatt- og konfrontasjonsforum hvor ideologiske helhetssyn danner grunnlaget for diskusjon. Det er av underordna betydning at det kan utvikles enhet på enkeltspørsmål.

Det er derfor viktig at RF sitter i styreposisjon alene, og at uenighet på grunnleggende spørsmål ikke blir feid under teppet og kompromissa med.

Situasjonen innafor interessekampen er forskjellig. Jeg er i hovedsak enig med "Geirulf" i 4. mai januar -82. Det er et behov for å myke opp kivinga i den særegne studentpolitikken, spesielt av hensynet til grunnplansorganiseringa i NSU, og av hensyn til å kom-

me på offensiven.

FORHOLDET NKS - RØD FRONT

Men er det nødvendig å opprett holde en front som NKS jobber i, hvorfor kan ikke NKS greie dette alene? Dette er et viktig spørsmål av flere grunner. For det første har realiteten i perioder og mange steder vært at NKS med rette er blitt oppfatta som synonymt med RF. Det har med andre ord noe med troverdighet å gjøre.

For det andre tvinger dette spørsmålet fram om utbyttet med å prioritere en front står i stil med innsatsen.

Men viktigst blir det prinsipp- ielle: Er det ønskelig at NKS overtar RFs rolle. Mitt svar er et klart NEI. Vi må erkjenne at det både er ønskelig og nødvendig med RF, hovedårsaken er sjølsagt å ta vare på omlandet og derigjen nom få utretta maksimalt i forhold til hva som objektivt er mulig.

Foreløpig konklusjon blir da at NKS bør prioritere å bygge opp en uavhengig/sjølstendig front i Studentersamfunnene.

RØD FRONTS BETYDNING

Jeg skal her ikke komme med en systematisk og helhetlig oppsummering av RFs rolle historisk og politisk. En ting som gjør dette vanskelig er sjølsagt de store

forskjellene angående RF-arbeidet fra plass til plass.

Jeg nøyer meg med å påpeke at det ikke er få personer som har blitt politisk skolert og fostra gjennom RF-arbeid. Videre at RF har utvikla og fått gjennomslag for viktige politiske spørsmål, mot revisjonisme og høyrekreftene. Og likedan RFs kulturlinje, den progressive politiske kulturens inntog i studentmiljøet. Og ikke minst - RF har stolte tradisjoner hva angår anti-imperialistisk arbeid.

Mye mer kunne vært nevnt, mitt poeng er bare å slå fast at RF har hatt stor politisk betydning i studentmiljøet, og at RF-arbeidet har ført til konkrete resultater.

RØD FRONT I DAG.

Uten å være bombastisk så sliter RF i dag med mangel på indre liv, oppslutninga, fronten mangler ledere med refaring og har jamt over ikke noe opplegg for å fostre ledere. RF er dårlig koordinert på landsbasis, det er bortimot umulig å kjøre fellesak-

sjoner gjennom RF. Når RF i dag fortsatt eksisterer er det fordi NKS holder liv i fronten. I dag er det slik at en bande NKS-ere greier å trekke med ei og anna uavhengig sjel og derigjennom kan RF til nød stå fram som en front. Trass i eventuelle variasjoner trur jeg dette stemmer.

NOE MÅ SKJE.

RF ble i si tid danna i kjølvannet av at ml-bevegelsens politikk feide inn i studentmiljøet og slo rot. Mange utafor bevegelsen fikla med ideer om sosialisme og revolusjon, og aktivitetsnivået var på topp på en helt annen måte enn i dag. RF ble interessant for mange, og antallet aktive sympere var nok større enn i dag.

Mitt utgangspunkt er at de objektive forholda har forandra seg, mens fronten består. Derfor foreslår jeg følgende:

RF må utvikles til en selvstendig front, med egne vedtekter og ei

"Rød Front har stolte tradisjoner hva angår anti-imperialistisk arbeid."

minimumsplattform som ikke tar stilling til alt mellom himmel og jord og all verdens elendighet, men som kort og greit skisserer en del arbeidsområder og avgrenser seg mot den alvorligste revisjonismen.

Det må legges en plan for å trene opp demagoger, og allmøtene i fronten må i realiteten bli frontens høyeste organ, hvor selv NKS-ere må finne seg i å bli nedstemt. Dessuten må det legges vekt på åpne diskusjonsmøter som trekker fler enn de pliktskyldige med. Aktiviteter må komme i tillegg til de som nå er, f.eks. kultur, hytteturer, sosiale samvær.

Ei forutsetning for at dette kan skje er at 1) NKS må prioritere oppbygginga av fronten og sette av sterke folk til dette arbeidet. Blir RF ei venstrehåndsoppgave skjærer det seg. 2) Vi må få en intern diskusjon om RF i NKS, og arrangere en RF-fraksjon før valga til høsten -82.

Erfaringene fra de ulike studentersamfunnene må bringes inn i 4. mai og hundre blomster må blomstre.

To ting helt til slutt. Sjøl om jeg er for en større koordinering på landsbasis betyr ikke det er en identisk RF. Lokale særigheter gjør dette umulig. Videre anser jeg det for umulig å starte det konkrete arbeidet før høsten -82, vi får heller ta avklaringa i første omgang.

RANDOLF ØI.
Trondheim

OM DEI SOFARADIKALE GUTTA I NKS.
(fortsettelse fra side 16)

angår den eksterne verksemda vi driv. Og det går ikkje minst på om vi kan vera i stand til å utforme ein SOSIALISME der frigjering av kvinnene vert ein realitet. Det er viktig, for det gjeld halve verda, og det gjeld over halve NKS.

Martha M. Oslo.

Vi utfordrer speielt gutta i Oslo til å svare:

Er NYMASKULINISMEN på frammarsj blant progressive gutter. Hva består den i? Er ideologien kvinneundertrykkende? Vær konkret, bruk eksempler. (RED)

"Kan vi kritisere NKS-gutter sitt syn på jenter?"

DNS — HVA F... ER VITSEN ? ??

Jeg har vært på møte i DNS. Jeg var i hovedsak mobilisert av at jeg hadde lyst til å høre på T. Øgrim - og jævla lite av direktivet om at vi skal ha to klipp. Etter dette møtet er jeg ennå mer uenig i at det skal være direktiv til folk utafor Blindern om å ha to klipp.

Jeg synes møtet var jævla bra - takket være T. Øgrim. Hverken Sos.Frontere eller Rød-Frontere bidro til å utvikle eller gjøre debatten mer engasjerende. I motsetning til T.Ø. stod S.F.-ere og R.F.-ere i all hovedsak og kastet dritt på hverandre. På meg virket det som om vi ikke har lært en dritt fra -75/76. I motsetning til da - er det bare 1/3-del til stede på møtene. Jeg skjønner det godt. Tittelen på møtet var: "Venstresida i 80-åra - den store frustrasjonen?" - i tillegg ble det en masse snakk om dagskamp og kampen for sosialismen i Norge. Mens R.F.-ere var mest opptatt av å gå inn på dritkastingen til S.F., var Tron Øgrim - ja du leser riktig - TRON ØGRIM, den som var opptatt av å ta seriøst på folks standpunkter og meninger, og virkelig forsøkte å komme i diskusjon med motparten - til og med med en enslig syndikalist. T.Ø. hadde, i motsetning til R.F.-erne en stil, les masselinje, som gjør at folk som ikke kjenner oss eller de sære diskusjonene på Blindern, virkelig får lyst til å bli nærmere kjent med oss, eller for ikke å snakke om - de får sympati for politikken vår. Jeg kan ikke med min beste vilje forstå hvordan vi

skal være i stand til å vinne oppslutning om politikken vår med den masselinjen vi har i DNS - NB! til og med Sos.Frontere er masser. Vi må være tjent med å ha en stil som gjør at folk oppfatter politikken vår og ikke henger seg opp i hvor bedritne vi kan være - det tar Sos.Fronterne seg av. Jeg går ikke på Blindern og kjenner ikke til diskusjonene deroppe, men en slik erfaring som sist gjør ikke at jeg har fått dypere forståelse av viktigheten av å ha to klipp. En av sidene i direktivet må jo være at vi som ikke går på Blindern skal ha politisk utbytte av å gå i DNS. Vi skal ikke bare være stemmekveg?

RØD-FRONTERE HAR DÅRLIG MASSE-LINJE OG DRIVER SÆRE DISKUSJONER I DNS

For ordens skyld, jeg skal skaffe meg to klipp fordi det er et direktiv - og det ikke foreligger dispensasjon. MEN jeg vil ha svar på min kritikk fra folk som Petter O., DS-formannen m.fl. Hvordan

vurderer dere situasjonen i DNS - og ikke minst - NKS's rolle og deres egen rolle i foræet. Hva mener dere om direktivet?

Til slutt - Jeg vet ikke hvor mange medlemmer det er i NKS i Oslo, men flere av dem var ikke til stede i DNS på lørdag. Dette er en utfordring og oppfordring til alle dere som roper om diskusjon om sosialisme og andre brennende spørsmål - ta dere en tur i DNS - hør og ta del i diskusjonen.

Helt til slutt: Jeg mener at Blindern

folkene må ordne med flertall i DNS alene. Hvis vi ikke har flertall, vil det være feil om et evt. flertall skal holdes oppe av et antall NKS-ere utafor Blindern. Dette vil være å spille med falske kort - et flertall i DNS uten et reelt flertall blandt Blindernstudentene på Generalforsamlingen. Har vi ikke flertall så har vi ikke det - og da får vi jobbe ut fra det.

Kameratslig hilsen
Trond, sjukepleierstudent

DNS - IKKJE FOR STUDENTAR VED SKOLANE?

- svar til Trond.

-Eg synes det er bra at Trond tek opp disse spørsmåla. Det er fint at det kjem fram kritikk på korleis vi handsamar DNS-møta, og spesielt viktig er det å få ein diskusjon på spørsmålet om to klipp for folk frå skulane. Her går det ei motsetning mellom ein del frå skulelag og det som er linja på spørsmålet frå OS si side.

J. stiller ein del konkrete spørsmål. Eg kan ikkje svara på visse visse namngitte personar sin vegne, og det er heller ikkje eit svar frå OS. Det står for mi eiga rekning.

-Eg skal først ta føre meg kritikken du kjem med på det konkrete møtet: "Venstresida i 80-åra - den store frustrasjonen?" Du seier at vi var for opptekne av å gå inn på drittkastinga

til Sos.Front, i staden for å diskutera politikk. - Det at vi retta hovudskytsen mot SF på dette møtet, var på grunnlag av ei politisk vurdering. Det er for det første valkamp i DNS, det medfører at det er naturleg å polemiserer mot SF. For det andre har det skjedd ei merkbar høgredreining i deira politikk den siste tida (i alle fall på Blindern). Eg meiner det hadde vore politisk feilaktig å ikkje ta opp dette på møtet. Når SF seier "Legg ned Tyssedal" og "vekk med stipenda", - meiner du at vi ikkje skal ta opp det på eit slikt møte?

- Ideelt sett hadde det vori bra om vi kunne ha teki opp diskusjonen med både SF, syndikalistar, DNA-ere og dansken G. Pederesen. Men dette er ideelt. Vi

visste på førehand at vi ville få toppen tre innlegg i debatten (vi fikk to). Samtidig har vi eit begrensa antall folk som er villig til å ta rep-likker på eit slikt møte, med begrensa tid til å førebu seg. Vi må konsentrera oss, vi må prioritera. Vi prioriter te ein diskusjon med SF, ut frå dei to argumenta som er nemt overfor: valkamp + høgredreining.

Du kan ikkje berre kritisera oss ut frå kva som hadde vori idealet, men må ta stilling i samanheng med dei fakske tilhøva.

GJORDE RF-ERNE EN DÅRLIG JOBB PÅ MØTET?

-Kanskje var det ikkje det at vi retta oss mot SF som var feil, kanskje var det måten som vi gjorde det på som var gæern? -For det første må vi ha klart for oss at DNS ikkje er eit seminarforum. Det er eit forum for kamp mellom politiske linjer, og det kan ikkje verta noko anna (det er prøvd). Men kunne vi ha gjort det på ein annan og betre måte? Ja, naturlegvis. Ein slik kritikk er også idealistisk, etter mi meining, for vi kunne alltid ha gjort det betre.

- Spørsmålet må stilles slik: Korleis kom vi ut frå møtet, alt i alt, i forhold til SF? Eg meiner vi gjorde ein bra jobb. Resolusjonsdebatten var ein fullstendig siger. Debatten på sjølve møtet kom vi betre ut av enn SF, og det er det vesentlege. Her har vi mykje å takka Tron Øgrim (TØ) for. Eg er samd i di vurdering av han. Han var ein av våre, vi hadde førebudd møtet saman med han, og rekna med han i debatten. Dessutan: NKS-arane gjorde heller ingen helvetes dårleg jobb, - etter mi meining.

SPØRSMÅLET OM MASSELINJA/ STILEN.

Eg meiner T. har mykje rett i sin kritikk her, men han ser for einsidig på spørsmålet. Vi har ein tendens til "knus og kvæl"-linja overfor "fienden" (her:SF).

DNS-et forum for kamp mellom politiske linjer.

Det hadde vori betre å ta dei på sak, og i større grad argumentera politisk mot dei. Her har vi mykje å læra av TØ. Men for oss er DNS og RF-jobbin, a i stor grad ein skoleringsoppgåve. Vi er ikkje så erfarne og sikre på oss sjølv (og våre politiske standpunkter) som TØ. Vi må ta omsyn til dette også, og vi må strebe etter ein slik stil.

-Men samstundes er ikkje DNS ei fagforening, der interessene til medlemmane er overordna, men eit

forum for kamp mellom grupper som står for politiske uforenelege standpunkt i mange saker. Å visa at SF ikkje er eit progressivt alternativ er viktigare enn å få semje med dei. Vi må streba etter ein stil som både er polemiserande og på same tid diskutera politikk.

NKS SI ROLLE I DNS

Du stiller ein del spørsmål om NKS og einskilde NKS-ere sin rolle i DNS. Det siste vert for omfattande til å gå inn på her. Når det gjeld dei første tinga, kort: NKS har inga funksjon i DNS utan gjennom RF. Men oppgåva vår må vera å fremja ein kommunistisk og revolusjonær politikk, og søkja å få oppslutning om den blant studenter, og indirekte verva medlemmer til ml-rørsla. Ei oppgåve som går fram av dette er å kjempa mot feilaktige linjer, og visa at sosialdemokratiet og reformismen ikkje er noko progressivt alternativ. Ein siste ting er å få folk til å slutta opp om viktige saker i dagskampen og visa solidaritet med folk i tredje verden.

ER DNS BERRER FOR BLINDERNSTUDENTAR?

Eg er heilt for eit direktiv om to klipp for alle NKS-medlemmer. Du tek fullstendig feil når du seier at DNS er for Blindernstudentar, og at det er vi som har ansvaret for at RF vinn valet. Kva er det med DNS som gjer at det berre er for dei frå Blindern? Kva er det som gjer at det ikkje er eit forum for skulefolk?

DNS er eit forum for politisk og ideologisk kamp. Der tek ein opp politiske spørsmål, og diskuterar dei. Alle som er politisk interesserte, eller interesserte i spesielle saker har utbytte av å gå der. Eg kan ikkje

sjå at spørsmål som helsepolitikk, prostitusjon eller venstresida i 80-åra er spesielt for Blindernstudentar. Eg kan heller ikkje sjå at Blindernstudentane skal ha større behov for eit slikt forum enn studentane frå skolane.

DNS er fortsatt landets største debattforum av denne typen. Det er og fortsatt det største og viktigaste forumet ml-rørsla har for å fremja sin politikk. På grunn av dette, og på grunn av at eg ikkje ser nokon prinsipiell forskjell mellom studentar frå skolane og frå Blindern i denne saka, meiner eg at det er viktig at begge gruppene er med på å sikra ein best mogleg valkamp for RF. Derfor, alle NKS-ere i Oslo: GÅ I DNS, SKAFF DERE TO KLIPP, OG KOM PÅ GENERALFORSAMLINGA den 7/5. Kom på førebudsmøta, tirsdag før fredagsmøtet (tid og stad fæes av DS-kontakt), og delta i utforminga av RF's politikk.

Eg synes det er bra at T. vil skaffa seg to klipp, sjølv om han er usamd i direktivet. Det fins ei objektiv motseiing på dette spørsmålet som det er viktig å diskutera, - og løysa. Med dette er T. og andre frå skolane (spesielt) og folk frå Universitetet inviterte til å fortsetja denne diskusjonen

Kameratsleg helsing Guri,
DNS-ansvarleg i DS/Oslo.

SOSIALISMEDEBATT

OM VÅRT ANSVAR

UTGANGSPUNKTET

Vi har ikke noen tro på kapitalismen. Selv med dagens Norge som utgangspunkt, må vi erkjenne at kapitalismen fører til undertrykkelse, sult og krig. Vårt håp er sosialismen. Sosialismen skal være et nytt og bedre samfunn, samtidig som den åpner veien mot kommunismen.

Men: sosialismen som hittil er blitt praktisert, representerer ikke noe alternativ for oss i Norge. Oktoberrevolusjonens ledere, Lenin og Trótski, gikk ikke bare imot demokratiske institusjoner og påvirkningskanaler i Russland, de mente at deres diktaturteori

burde (eller måtte) være forbilde for alle revolusjoner (for hele verdens-revolusjonen). Og helt riktig: Ikke noe sosialistisk land inn til vår tid har maktet å virkeliggjøre drømmen om frihet. Undertrykkelsen blir gjerne omfattende og mer utspekulert. Byråkratiet vokser, i motsetning til det Lenin spådde.

Sosialismen er også et mål i seg selv. Den er ikke bare et middel for å oppnå målet (kommunismen). For å kunne overleve må sosialismen virkeliggjøre kravet etter massenes kon-

troll. Middelet vil alltid være en del av målet. Mål og middel kan ikke stå i diamentral motsetning. Man kan ikke oppnå frihet gjennom diktatur over folket.

Diktaturteorien forutsetter desuten et ferdig konsept. Å bygge opp sosialismen er en uhyre komplisert prosess. Sosialismen er erfaringens skole. Men for at erfaringene kan utnyttes trenger man en demokratisk kontroll nedenfra. Sosialismen kan videre bare føres så langt som folket vil. Et kommunistisk parti som støtter seg på hemmelig politi og væpnede styrker er ikke bare forkastelig - det vil heller ikke overleve.

Nei, sosialismen er ikke bare kapitalismen satt på hue. Sosialisme er massemobilisering og folkets demokrati. "Proletariatets diktatur" slik vi kjenner det hittil har vært et fåmannsdiktatur, en ny-jakobinisme.

Derfor har Stalin-debatten og diskusjonen om Kampuchea stor betydning. Den har ikke bare historisk og akademisk interesse. Det som gjør diskusjonen om "sosialismens" skampløst så viktig, er at vi ønsker å bygge sosialismen i Norge. Og vi vil ikke ha et nytt "sosialistisk" regime som bygger på masseterror og masse mord.

REAKSJONEN

Demokratiske ideer innenfor ml-bevegelsen møter motbør. Forslag om at det kommunistiske partiet skal basere seg på massenes støtte og kontroll blir avvist. Det finnes ingen motsetning mellom proletariatets reelle diktatur og partidiktatur, hevdes det.

Per Jc skyver tunge skyts

mot T.B. i siste nr. av 4.mai. Han angriper henne for å påstå at AKP har programfestet en forfatningsmessig særstilling for partiet under sosialismen. Det T.B. kritiserer er "standpunktet om forfatningsmessig særstilling". Et standpunkt som etter det jeg skjønner dominerer ledelsen i AKP.

AKP OG POLEN

Demokratene (eller "revisjonistene") innenfor ml-bevegelsen har til dels kritisert AKP for å være hyklersk i deres støtte til Solidarnosc. Denne kritikken blir blankt avvist.

1) Partiet i Polen så seg overfor den situasjonen, at arbeiderklassen og folket ville ha reell innflytelse. Altså en god parallell til vår hjemlige sosialismedebatt.

2) Pål Steigan ble i radio spurt om han ville ha støttet en tilsvarende bevegelse under Stalin. Steigan nektet å svare (to ganger), da det aldri kunne ha oppstått noe Solidarnosc under Stalin. Da Stalin hersket var det nemlig sosialisme (Steigan er flink til å dumme seg ut i intervjuer). For det første må dette tolkes som et nei på spørsmålet. For det andre viser det hvor fjernt AKP-ledelsen står fra tanken om en demokratisk sosialisme. Dette er spesielt interessant i den situasjonen, hvor det stadig legges vekt på at AKP går inn for en uavhengig fagbevegelse under sosialismen. Men en uavhengig fagbevegelse under Stalin hadde altså ikke fått støtte. For under Stalin var det sosialisme og dermed ikke noe behov for en uavhengig fagbevegelse.

En ting til bør nevnes: Hvor reell

er fagbevegelsens uavhengighet når partiet samtidig har en forfatningsmessig særstilling? Når partiets stilling er forfatningsmessig garantert, så betyr det at partiet underkaster seg hele samfunnet. En formell uavhengighet blir da lite verdt i en situasjon hvor det oppstår en alvorlig konflikt mellom parti og fagbevegelse. E

En forfatningsmessig særstilling skal sikre partiet. Mot hvem? Hvem er partiet redd for når det frykter bli kastet via demokratiske kanaler?

Min påstand er: De som går inn for en forfatningsmessig særstilling går inn for partiets diktatur over folket. Vi som snakker slik er revisjonister hevdes det. Vi reviderer altså Marx' og Engels' lære. Men demokratiske ideer er ikke nye innenfor den kommunistiske bevegelsen. Et godt eksempel på det er Engels' forord til "Klassekampen i Frankrike" skrevet i 1895.

3) Hvorfor ønsker Solidarinosć seg i ikke tilbake til Stalin-tida? Hvorfor kjemper de tvert om mot den stalinistiske tradisjonen - og er seg det bevisst?

NOEN KOMMENTARER TIL PERNILLE

Også Pernille skriver om det "s.k. skillet mellom partidiktatur og arbeiderklassens diktatur" Pernille kommer i den ulykkelige posisjonen at hun begår en rekke brølerer i innlegget sitt. Det virker lite gjennomtenkt.

Følgende sitater kan belyse Pernilles syn på proletariatet:

- "Hva skal vi med et kommunistisk parti hvis massene er bedre i stand

til å avsløre revisjonismen og borgerskapet i partiet enn partiets medlemmer!"

- "Det eneste som kan hindre kontrarevolusjon er at kommunistpartiet ikke degenererer."

For Pernille må partiet være en institusjon for selvransakelse. Eller: Hva skal vi med massene, vi har jo partiet!

Usakligheter florerer i norsk debatt. Vil du være med så får du henge på. Men jeg tar utgangspunkt i det som står på trykk i Pernilles innlegg (du kommer vel sterkere igjen?).

Pernille kommer med påstander om demokratene, som kan hjelpe oss til å klargjøre vårt standpunkt. For egen regning. Kravet om demokrati bygger ikke "på at massene under sosialismen til enhver tid er mer framskredent enn partiet og vil øye blikkelig avsløre om revisjonismen har tatt ledelsen i partiet". For P. er problemet å avsløre borgerlige tendenser i partiet. Da burde hun ikke glemme at historien har en del den kan lære oss. Nemlig at et suverent partidiktatur ikke er noen garant for sosialismen. Jeg er like mye opptatt av hva slags sosialisme vi skal ha. Står Stalin opp av grava, hopper jeg av.

Det at man går imot forfatningsmessig særstilling betyr ikke at man tror det er noen tryllesløsning. Heller ikke valgmulighetene er tilstrekkelig for å sikre sosialismen. Vi vil ha demokrati. De "borgerlig" demokratiske rettighetene som talefrihet, forsamlingsfrihet, demonstrasjonsrett, streikerett, etc., etc. må være en selvfølge i en sos-

ialisme som ikke tynges av unntakstilstand.

Marxismens teoretiske grunnlag kan være kimen til et totalitært samfunn. Marxismen sies å ha objektiv innsikt i sannheten. Marxismen støtter retten til opprør. Men hva når folkeopprøret retter seg mot marxismen?

FRAKSJONER!

Først et sitat som klargjør hva jeg tar meg ut på. I NKS' vedtekter står følgende:

"Fraksjonisme er å ... opprette egne grupper i NKS som kjemper mot partiets og NKS' politikk, som fører fram avvikende syn utad og inad og oppretter egne kontakter i NKS på tvers av NKS' vanlige forbindelseslinjer og organer. Dette er å sette fraksjonens disiplin over forbundets disiplin."

Fraksjonisme er som kjent forbudt i AKP og NKS. Er det forbudt å danne diskusjonsgrupper - samtidig som disse ikke holdes hammelig for resten av organisasjonen?

"Opposisjonell" undrer seg over at opposisjonen uteble ved landsmøtet til partiet. Er ikke forklaringen ganske enkel? Det finnes ingen samlet opposisjon! På den ene siden har du partiledelsen - på den andre medlems"massen", blant dem svært mange opposisjonelle. Men disse har etter det jeg vet ingen samordnet politikk. Da er det lett for ledelsen å beholde kontrollen. Dette er dessverre en side ved den demokratiske sentralismen. I samme lei går det at delegatene ikke har bundet mandat ved landsmøter.

Min oppfordring er: Alle demokra-

ter forén eder! Vi står svakt i ml-bevegelsen i dag - på tross av vår tallmessige styrke. Kom sammen og diskuter hvordan dere mener at sosialismen i Norge bør se ut. Lag gjerne egne studieopplegg. Og: Finn ut hvem som kan representere dere ved landsmøter o.l. Ikke bare veig den i laget som orker å dra, men få demokrater til å stille. Blir de valgt til delegater - ja da får vi kanskje etterhvert litt innflytelse på politikken. Jeg mener at dette er vår plikt. AKP er det eneste partiet i Norge som kjemper mot kapitalismen. Men hvorvidt det står for en frihetlig sosialisme er ikke så sikkert vi har et ansvar. Men dette ansvaret er ikke først og fremst å støtte partiet. Vårt ansvar er å kjempe for et bedre samfunn, et samfunn som åpner veien til avskaffelse av all undertrykking. Ved en revolusjon i Norge er det i dag ett parti som kan stille seg i spissen. Da har det stor betydning hvilken samfunnsmodell dette partiet går inn for. Her ligger medlemmenes ansvar.

NEMO. Oslo

Ville AKP ha støttet en uavhengig fagbevegelse under Stalin?
"Nemo" mener nei.

VÆR SÅ SNILL — IKKE MERE TOMME FRASER

-SVAR TIL NEMO-

Sosialismediskusjonen er viktig, og den må stå sentralt i landsmøtbevegelsen vår. Jeg lurar bare på hvor lenge vi skal måtte stampe rundt med denne "virkeliggjøringen av drømmen om frihet" og lignende blomstrende formuleringer, som ingen av dem har noe med den vitenskapelige sosialismen å gjøre. Når skal vi begynne å diskutere virkelige problemer i sosialismens historie, innafor ei marxistisk ramme? Eksempel: Kinas nye økonomiske kurs.

Jeg vil anbefale folk å lese "Borgerkriger i Frankrike" som Nemo har lest i alle fall forordet til, og som han påstår er et forsvar for "demokrati" i sin store alminnelighet. Her bruker Marx og Engels den historiske materialismen på et konkret historisk problem. Det er svært klargjørende. Dessuten er det her teorien om proletariatets diktatur utvikles. "I virkeligheten er ikke staten noe annet enn en maskin som klasse bruker for å undertrykke en annen" (fra Engels' forord). Ne-

Nemo må ha lest boka som en datamaskin som søker etter stikkord og lister den opp som "For demokrati" og "Mot demokrati".

Vårt problem vil være: Hvordan mobilisere arbeiderklassen sånn at den virkelig kan bli ledende i samfunnsutviklinga, - og hvordan forhindre at det vokser fram et nytt borgerskap hvordan forhindre at det tar over partiet og gjør kontrarevolusjon? Her kan "Borgerkrigen i Frankrike" lære oss svært lite konkret, vi har ingen giljotin å brenne, og kultur-revolusjonen har lært oss at like-lønn gjør mer skade enn nytte. La oss studere Stalins Sovjet såvel som et framtidig Norge, konkret historisk og ha klart for oss at klassekampen fort etter under sosialismen.

POLEN

Problemet i Polen er todelt. For det første blei Solidarinosć knust. Av det kan vi lære at streiker ikke var nok til å gjøre den Polske arbeiderklassen fri. I alle fall må arbeider-

klassen i Polen innse at dagens makt havere må styrtes og undertrykkes med vold. Noe annet ville være ansløgt med ideene om at nazistene må møtes med andre midler enn deres egne.

For det andre er bakgrunnen for den ekstreme undertrykkelsen og for opprøret, den økonomiske krisa i landet Ungarn, som har samme politiske system som Polen, er foreløpig like rolig som Østerrike. De økonomiske reformene som ligger i "sjølstyreprogrammet" ville i beste fall bare midlertidig ha retta opp krisa i Polen. Snart ville representanter for Solidariosci blitt tvunget inn i rolla som fascistiske undertrykkere. Krisa i Polen burde ha ansporet Nemo til å studere sosialismens politiske økonomi, istedet for å komme med lettvinde appeller om frihet, som ikke løser noe som helst.

Videre viser både "revolusjonen ovenfra" i Sovjet fra -29, og "det store spranget" i Kina at den sosialistiske omforminga ikke går av seg sjøl, men tvert om vil møte kraftig motstand. Det viser at et parti som bygger på marxisme må spille en ledende rolle under sosialismen. Studer disse tilfellene. Hva var venstrefeil i økonomien? Hvilken motstand måtte du i alle fall ha undertrykt? Her kan vi lese noe.

FRAKSJONISME

Fordi gruppeinteressene settes over parti-interessene er fraksjonisme grunnleggende feilaktig. Hele poenget med et parti forsvinner. Det kan erstattes med løst sammenrasket interessefellesskap. Et parti med fraksjonsfrihet er best egna til å

sanke stemmer fra sløve velgere. Se på Sosialistisk Front i Oslo. Hva er stillinga til kampvillige medlemmer i SosFront (i den grad de finnes)? I beste fall må de bære lederne sine fram på ryggen, som daukjøtt. Som regel må de sloss mot disse lederne. De kunne trengt en del utrenskninger.

NKS trenger den demokratiske sentralismen, for å forhindre at vi ender opp med lignende ledere. Hvis vi er enige om at vi på lang sikt har felles interesser skulle innrettinga være klar: Vi må utvikle den demokratiske sentralismen, ikke forkaste den.

"Et parti med fraksjonsfrihet er best egna til å sanke stemmer fra sløve velgere..."

Partiet proletariatet og problemer i sosialismen

Jeg syns bestandig der er like trist at folk forlater ml-bevegelsen. Jeg tenker alltid for meg sjøl: Kunne dette vært unngått, eller måtte det pga. ideologiske motsetninger skje?

NKS og AKP er nødt til å ta kritikk fra kamerater som forlater oss kommer med alvorlig. Vi gjør store feil, det er kritikken vi kan lære av. Like fullt er vi nødt til å ta opp diskusjonen disse kameratene reiser om ideologiske spørsmål. Vi er nødt til å forsvare den proletære ideologien, eventuelt ta sjølkritikk om våre standpunkt har vist seg å være reaksjonære.

Jeg mener T.B. "utmeldt sentralstyre medlem blander den ideologiske kritikken med en kritikk av AKP/NKS sine arbeidsmetoder. Jeg har ikke mulighet til å ta stilling til den siste delen av kritikken, dette mener jeg også Per Jo... gjorde i forrige 4. mai. Jeg vil ta utgangspunkt

i den ideologiske kritikken av ml-bevegelsen.

PARTIETS SÆRSTILLING

Den ideologiske kritikken T.B. kommer med går tilbake til motsigelsen mellom programkomiteen i AKP sitt forslag til nytt partiprogram, og det som ble vedtatt på partiets landsmøte. Hun forsvarer prog.kom. forslag om at partiet ikke skal ha en forfatningsmessig særstilling under sosialismen, mot det endelige vedtaket fra landsmøtet som sier at det skal partiet ha. Dette er en viktig debatt, jeg vil derfor si hva jeg mener om dette.

T.B. hevder at AKP ikke har lært av historia dersom de går inn for at partiet skal ha særstilling under sosialismen, flere partier som har hatt dette har "konvertert til fascismen" sier T.B. Deretter hevder hun at Maos teser "fra massene til massene" og "kritikk - sjølkritikk" har blitt ute-

latt. Her er det jeg mener T.B. roter sammen for mye. For det første hadde både SUKP(b) og KKP en særstilling i staten etter revolusjonen.

BORGERLIG ELLER PROLETARISK

DEMOKRATI?

Det T.B. tar opp er et svært sammensatt spørsmål, men i bunn og grunn snakker hun om demokratiske rettigheter, stemmerett, borgerlig-demokrati mot et proletært demokrati. Engels skreiv i sin tid at stemmeretten kun vil være et redskap for borgerskapets herredømme. Videre sier han: "stemmeretten er kun gradmåleren på arbeiderklassens modenhet. Mer kan den ikke være og kan den aldri bli i den nåværende stat."

Vi er oppdratt i dette borgerlig-demokratiske samfunnet, og indoktrinert med at stemmerett er beviset på om et samfunn er demokratisk eller ikke. Vårt Storting er et såkalt "representativt demokrati". Representativt fordi det kun består av et fåtall, og demokratisk fordi det er folkevalgt. Vi har tidligere sagt mye om dette "demokratiets" diktatur, men denne bevisstheten er hele tida nødt til på nytt og på nytt bli diskutert for å bli forstått.

For det første sier både Marx, Engels og Lenin at så lenge kapitalismen som system eksisterer, vil staten i dette systemet alltid være et klassesdiktatur, borgerskapets redskap for å undertrykke proletariatet. Jo mer avansert denne klassestaten blir, jo vanskeligere vil det bli å oppdage dens sanne natur. Det er et faktum at så lenge vi ikke kommer på kant med dette systemet, som f.eks. i demonstrasjoner, i streiker osv. ser staten

fredelig ut. Vi kan, dersom vi sloss for det - som borgere sier - bruke alle demokratiske kanaler for å få fram vårt syn.

KLASSESTANDPUNKT

Her skal vi være klar over at for intellektuelle ser borgerskapets demokrati fullstendig annerledes ut enn for arbeiderklassen i Norge. Vi kan utdanne oss til å bli programmedarbeidere i NRK, journalister, byråsjefer, utredningsekspert osv. Vi kan skrive innlegg i borgerlige aviser, starte våre egne kulturgrupper - og til og med (i dag) få støtte til dette fra borgerskapets stat.

MEN: borgerskapets demokrati er et demokrati for den ledende klassen - for deres standpunkter.

Når tid sist så du arbeidsfolk i kamp komme til orde i NRK? Har f.eks. Norway Foods-damene fått forsvare sitt syn?

Dette skjer ikke. Dagens media domineres av borgerskapets ideer, representanter, kultur osv. Et proletært demokrati vil være fullstendig forskjellig - media vil bli arbeiderklassens talerør, representere deres ideologi, kultur, framsatt av deres representanter.

I sin tid sleit AKP-ere helsen av seg for å opprette ei dagsavis. Dette for å gi arbeiderklassen og folket i kamp sitt eget talerør. Denne oppgava prioriterte AKP nettopp fordi borgerlig media lukka dørene for standpunkter som trua deres stat.

Men vi veit at avisa vår, våre muligheter til å uttale oss fritt innskrenkes den dagen borgerskapet følger makta si trua. Da vil den tilsynelatende borgerlig-demokratiske

staten bli et diktatur.

HYKLERISK Å STØTTE SOLIDARITET?

Dette skjedde i Chile, Polen, Nazi-
tyskland. Så sier T.B. at det er
hyklerisk av AKP å støtte "Solida-
ritet". Dette er tull. AKP har fra
det blei stifta erklært at Sovjet
og Øst-Europa ikke er sosialistiske
land, men land hvor det har skjedd
kontrarevolusjoner, hvor borgerska-
pet regjerer og kapitalismen som
system styrer utviklinga. Dette er
lat AKP sier, TB må gjerne sette
spørsmålsteget ved sannhetsgehalten
i et slikt standpunkt. Hun bør like-
vel prøve å tenke litt gjennom at
det faktisk er AKP i vårt land som
har gjort mest studier på den kon-
trarevolusjonen som skjedde i Sovjet
på 50-tallet. Likedan er det AKP i
dag som tar opp studier av Stalin-
tida i Sovjet i 30-åra(siste Røde
Fane). Dette skulle tyde på at AKP
for det første er fullt klar over
mulighetene for at det kan skje kon-
trarevolusjon i et land som ledes av
et kommunistparti, og for det andre
skulle det tyde på at AKP ikke er
redd for å finne ut hva som er skjedd
i de sosialistiske landa, men hel-
ler fremmer studier av disse erfaring-
ene for å lære av dem.

Så tilbake til teorien. Sosialismen
er et system hvor fortsatt varepro-
duksjon eksisterer. Dette er et av
grunnlaga for at det kan skje en kon-
trarevolusjon. Vareproduksjon er ba-
sert på at det også produseres mer-
verdi. Et sosialistisk samfunn er et
overgangssamfunn - ikke det endelige
målet.

BORGERSKAPETS HERSKERTFKNIKK

- AVANSERT

Like etter en sosialistisk revolu-
sjon vil landet være utmatta (dette
viser historia), borgerskapet vil f
fortsatt være sterkt. Både fori de
sitter på den tekniske kunnskapen,
kapitalen, og ikke minst fordi de
har befestet diktaturet sitt i 2-300
år. Vi er derfor alle preget av deres
ideologi, f.eks. f.eks. deres defi-
nisjoner av frihet og demokrati. Det
te vil nødvendigvis bety at de ideo-
logiske kampene under sosialismen
vil være ganske store, alle mulige
utganger eksisterer, det er ikke
sagt at vi havner i et kommunistisk
samfunn, - det kan skje en kontra-
revolusjon. Og dette vil skje - så
lange kapitalismen som system viser
evne til å overleve. Dette viser de
fortsatt, - nå ved hjelp av utvik-
linga av dataindustrien. Men denne
utviklinga skal vi vite er også et
skritt lenger mot kapitalismens en-
delige fall.

Utviklinga av dataindustrien krever
ytterligere samfunnsmessig produk-
sjon, sterkere kapitalkonsentrasjon
- som vi alle veit er fortsatt pro-
duksjonsmidlene i privat eie. Dette
er den grunnleggende motsætningen
under kapitalismen - som vil måtte
føre til dens fall: Motsætningen mel-
lom privat eie av produksjonsmidlene
og samfunnsmessig produksjon.

AKP- ARBEIDERKLASSENS ORGANISATOR?

Alt dette skulle tyde på at arbeider-
klassen trenger en stram organiser-
ing om vi skal vinne en sosialistisk
revolusjon. AKP skal være arbeider-
klassens organisator i denne kampen.

AKP skal bestå av klassens mest framskredne. Om AKP gjør feil i ledelsen av en sosialistisk revolusjon, vil dette bety enorme tilbakeskritt, om AKP utvikler seg til ikke å være arbeiderklassens parti, vil arbeiderklassen enten måtte organisere et annet alternativ, eller de vil stå uten en ledelse.

Mulighetene for byråkratisering i et kommunistparti har historia vist er store. Mulighetene for kontrarevolusjon er også store. Dette gjør at AKP hele tida vil måtte lære av kritikk, delta i massebevegelser, skolele medlemmene - og andre i teorier om kapitalismen/sosialismen. Jeg er enig med TB at studier av Maos ideer på disse områdene er vesentlige for at ikke AKP skal degenerere. Men jeg mener TB har uklare forestillinger av sosialismen.

Lenin har sagt om stemmeretten i "Staten og revolusjonen": "Det må bemerkes at å ta stemmeretten fra utbytterne er et rent russisk anliggende. Det er ikke et spørsmål om proletarietets diktatur i sin alminnelighet."

HVORDAN SKAL ARBEIDERKLASSEN STJØRE SEG MAKTA?

Flere partier under sosialismen er en snever debatt i forhold til en diskusjon om hvordan arbeiderklassen skal ha/erobre makta i staten. For å gjøre det helt klart: arbeiderklassen kan ikke bare blindt overta den kapitalistiske utbytterstaten, den må knuses, omformes til en proletarisk stat, dvs. proletarietets stat i sin undertrykkelse av borgerskapet (Så lenge det eksisterer en stat, eksisterer også undertrykkelse). Denne diskusjonen er svært viktig, her er det jeg mener vi er kommet altfor kort.

Hvordan skal arbeiderklassen styre datateknologien, utøve statsmakta, hæren osv.? Det er et åpenbart faktum at borgerskapet har mye kunnskaper om både herskertechnik og om teknologiske/administrative spørsmål arbeiderklassen er nødt til å tilegne seg. Det er også åpenbart at i perioden like etter en sosialistisk revolusjon må borgerskapet undertrykkes hardere enn når proletarietets diktatur har befesta seg. Dette har historia vist mht. borgerskapets stat i de vestlige landa. Den ideologiske undertrykkinga har for lengst erstatta den direkte voldelige makta. Det vil også være tilfellet med proletarietets diktatur. Det vil være mer voldelig i begynnelsen: ganske enkelt fordi borgerskapet er sterkere. Etterhvert vil proletarietet befeste sin makt, og utviklinga mot kommunismen vil bli mer og mer fredelig - dette kan i hvert fall skje.

*AKP vil hele tida måtte lære av kritikk
delta i massebevegelser...*

Synd TB har meldt seg ut, ellers vil-
le jeg ha utfordra henne til å ta opp
hansken og diskutere arbeiderklassens
muligheter til å overta statsappara-
tet, hvordan borgerskapets stat skal
knuses, og hvordan den borgerlige ide-

ologien skal erstattes med en pro-
letær ideologi. Men kanskje noen
andre er interessert i disse spørs-
måla?

STONE SOLFRIDDOTTIR

Oslo

HVEM SKAPER VERDIENE?

Bergen NKS har hatt et studiemøte om
politisk økonomi hvor verdilæren hos
Marx var hovedtema. Diskusjonen var
mest ivrig over spørsmålet om hvem
som skaper verdiene i samfunnet vårt
og hva som er produktivt arbeid. Vi
ble ikke enig, og håpet det var mulig
å få diverse dogmatikere og kanskje
noen revisjonister til å komme med
synspunkter i 4.mai.

Det var først og fremst bedriftsledere
og ingeniører det var vanskelig å
ta standpunkt til. For å drive vare-
produksjon i et avansert industri-
samfunn, er det en viktig del av ar-
beidet å planlegge produksjonen. Dvs.
hvilke varer som skal produseres,
hvilke maskiner som skal kjøpes, pas-
se på at viktige råvarer kommer til
rett tid, fordele arbeidet mellom ym-
se spesialarbeidere og hindre dautid
for arbeidere og maskiner. Også under
sosialismen vil det enten være valgte
bedriftsledere eller arbeidere i
gruppa eller på allmøter som gjør
dette arbeidet, skapere av verdi og
mulige offer for utbytting av mer-
verdi? Eller er det ikke verdiskap-

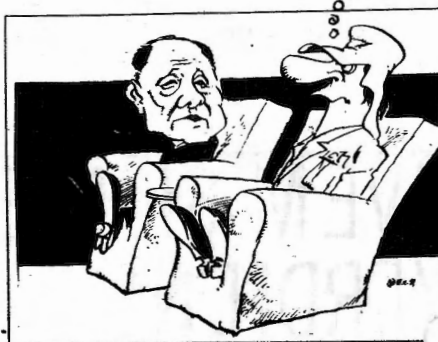
ende, men likevel nødvendige forut-
setninger for produksjonen på linje
med vaskekona som skifter doruller
på fabrikktoalettet, eller bussjåfø-
ren som frakter arbeiderne på jobben?
Det samme spørsmål kan stilles om i
ingeniøren og andre teknisk-viten-
skaplige "arbeidere" som lager teg-
ninger, beregner materialstyrke,
tester sveisesømmer o.l.

For å forebygge misforståelser kan
jeg si at alle på møtet var enige
om at bedriftsledere i det kapita-
listiske Norge bruker mest tid til
å påse at utbyttinga og merverdien
blir størst mulig. Dvs. kontrollere

arbeiderne, krangle med fagforeninga om lønn og akkorder og arbeidsmiljø, påvirke politikere og opinionen og konkurrere med andre kapitalister om markedsandelen. Og dette er klart ikke verdiskapende arbeid. Og hvis noen synes dette er interessant for klassekampen i Norge i dag, så skal jeg slenge ut et magisk stikkord: roboter.

VERDISKAPING I DATA-SAMFUNNET

Hvem er arbeideren som skaper verdiene i en helautomatisk bilfabrikk? Er det ingeniøren som utvikler programmer og mater maskinene? Er det EDB-operatøren som står for den daglige kontroll av at maskinene gjør jobben riktig? Eller er det mulig å si at det egentlig ikke foregår verdiskapende arbeid i en slik bedrift, og at det er arbeiderne som bygger maskinene og skaffet råvarene som skapte verdiene alene, - at alt er størken svette? Sagt på en annen måte: Hvem vil være proletariat i

Jeg kan trekke fram at dette også er aktuelt i Kina-debatten. Et av Deng-Hsiao-Pings sagnomsuste bidrag til marxismen-leninismen er teorien om at ingeniørene i det sosialistiske Kina er en del av arbeiderklassen. Er han beruset av Coc-cola?

NORVALD, Bergen

NORGE UT AV NATO NO!

I januarnummeret av 4. mai er det ein polemikk mellom signaturane Jack og Le in om Nato. Dette tykkjer eg er bra fordi eg er grunnleggande u-einig i partiet si linje.

Det er etter mi meining naudsynt å ta eit oppgjær med denne leflinga med Nato og det borgarlege forsvaret før vi hamnar i den nasjonalsjåvinis-

tiske grøfta der forsvaret av "fedrelandet" er overordna klassekampen.

I tråd med AKP si analyse av Sovjet som den supermakta som for tida er på offensiven, har det vokse fram ein tendens til å sjå på Nato som ute-lukkande ein forsvarsallianse.

Trassi at USA-imperialismen er i tilbakegang i forhold til Sovjetunionen,

I ei tid då USA blir meir og meir kompromittert i opinionen (jfr. ambassadør Austad sine støtteerklæringer til El Salvador og Nato-partnaren Tyrkia, vedtaket i Nordland AP osv), då burde vi utnytte dette og reise kravet om Norge ut av Nato.

Li en seier jo i sitt innlegg-i 4.mai nr. 1/82 at vi "alltid må utnytte splittelser hos imperialistene". Dette er sjølsagt riktig, men tyder ikkje at vi skal byggje opp under imperialismakta som til eikvar er svakast. Like viktig er det å utnytte splid innad i imperialistalliansane, for vår del Nato. Samstundes skal vi sjølsagt halde fram med å stø opposisjonen i den andre alliansen, t.d. motstandsrørsla i Afghanistan, Solidaritet i Polen osv.

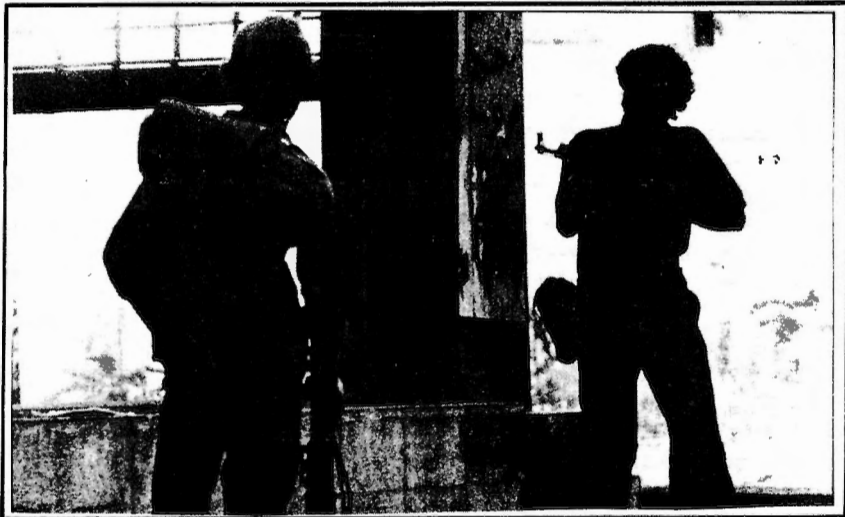
Til dette med krigsfare og avskrekkingseffekt. No når det er stor fare for krig, tykkjer eg det er særskild viktig å kome seg ut av Nato. USA/Nato sin strategi byggjer på utstrakt bruk av atomvåpen, noko

som sjølsagt ikkje er i vår interesse.

Li en sprer den heilt feilaktige påstanden at dersom Norge går ut av Nato i dag, så er det einaste alternativet eit "finlandisert" Norge. Desse ideane er vrange, all den stund dei byggjer på at Norge skulle gå ut av Nato på Sovjet sine premissar. Alle som kjenner den Norske virkeligheta veit at Sovjet ikkje er så særleg populær (utanom mikripartiet "NKP"). Derfor meiner eg at det er usannsynleg at eit krav om Nato-utmelding skal kome etter press frå Sovjetunionen. Li en trur vel ikkje at Leonid B. har ei så høg stjerne blant folk?

Dessutan er det liten grunn til å tru at Nato-medlemskap i ei krise-tid skal bli mindre jævlig enn ei eventuell finlandisering. Nato er trass alt allereie i landet og vil sikkert fascisere militærapparatet.

Å påstå noko anna er ærleg talt altfor naivt. I ein krigs/krisesituasjon vil dei borgarleg demo-

er Nato framleis USA sin spydspiss i Europa. Nato er USA sin reiskap for å oppretthalde innverknaden sin i Europa.

Det norske militærapparatet er i dag ein del av Nato. Då treng eg vel knapt føre noko bevis for at det kan (og vil!) bli sett inn mot arbeiderklassen om det skulle vere naudsynt for borgarskapet å nytte våpenmakta for å unngå å bli styrta i ein sosialistisk revolusjon. Så lenge Norge er med i Nato, har borgarane sikra seg mot eit væpna opprør frå folket. USA er parat til å yte "broderleg" hjelp, anten vi er med i det felles kommandosystemet eller ikkje.

Denne faren ser AKP(m-l) òg, men meiner at hen er underordna den "eigentlege" oppgava til forsvaret, nemleg å forsvare det borgarlege diktaturet. Det norske borgarskapet er, som alle borgarskapa i dei imperialistiske landa (1. og 2. verda), som heilhet interesserte i å oppretthalde imperialismen for å få del i den imperialistiske superprofitten. For Norge konkret tyder det at borgarskapet har interesse av å vere med i Nato. Arbeidarklassen må derimot svekka imperialismen og dermed Nato og det norske borgarskapet.

I militærprogrammet står det: "Den borgerlige hæren kan bli brukt til å innføre fascisme og terror over arbeidsfolk. Dette fordømmer vi og kjemper mot. -Den borgerlige hæren kan føre rettferdig krig mot aggressjon. Dette støtter vi". (s. 30) Denne todelinga av forsvaret sin rolle er imidlertid ikkje tilstrekkeleg og kan jamvel virke tilsørande og villeiande. Den førstnemte funksjonen er vi einige om. Vi må

imidlertid vere merksame på at i ein krigssituasjon kan det norske forsvaret bli brukt på ein av to måtar. For det første kan det føre ein rettferdig krig mot ei invasjonsmakt. Den andre måten er at Norge blir brukt av USA-imperialismen som kanonføde, som eit ledd i rivaliseringa mellom supermaktene. Det er dette siste som er hovudsida all den stund eg reknar eit isolert åtak på Norge som usannsynleg. Såleis får vi ei tredeling av forsvaret sin rolle.

I ein imperialistisk omfordelingskrig mellom dei to verdsomfemnande militæralliansane Nato og Warszawa-pakta blir borgarskapet sjøl i det minste landet (som t.d. Norge) del i plyndringa og omfordelinga. Når dei tar del i krigen, er det først og fremst for å skaffe seg fordelar og utvide undertrykkingssfæren sin. Som konsekvente fredsforkjemparar må vi fjerne årsaka til krig, imperialismen.

Det tyder at vi overalt og til ei kvar tid må kjempe mot dette systemet. Det er vår plikt å grave djupe holl i dei imperialistiske undertrykkingsalliansane og sabotere røvkrigane. Vi må systematisk kjempe for å splitte supermaktane sine alliansar, forsøke å svekke den indre maktstrukturen ved å utnytte indre motsetningar. Å ikkje gå inn for å svekke Nato er derfor eit direkte bakhaldsåtak på den proletariske internasjonalsismen.

Når Nato/USA no er i tilbakegang er dette bra. Då skulle det vere desto større grunn til å setje inn det eine støtet etter det andre for å påskynde oppløysingstendensane.

